

KATOLIK

Pismo poświęcone ludowi ku enocie, nauce, zubożeniu.
Szana język ojców to prawo Boga a człowieka obowiązek.

Wiara, miłość
Boga i bliźniego, oświata.

Oszczędność, trzeźwość,
stowarzyszenia.

Adres dla telegramów:
Katolik Beuthenoberschlesien.

Za prawdę, wolność i prawo!

Telefon nr. 1020

„Katolik” z 2 dodatkami dwutygodniowymi: „Rodzina” i „Dzwonkiem” wychodzi w każdy Wtorek, Czwartek i Sobota i kosztuje na kwartał 1,35 mk. Z odnośnieniem do domu przez agenta 1,50 mk.

Bytom G.-S., Sobota 30-go października 1909.

„Katolik” z „Pracą” 1,60 m. i „Katolik” z „Rolnikiem” 1,60 mk. Z odnośnieniem do domu przez agenta 1,75 mk. Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 25 fen. od wiersza (rządka) drobnego.

Przy sądowym dochodzeniu naszym pretensji za ogłoszenia przy konkursach, akordach i t. d. wszelkie rabaty upadają.

Po zjeździe

Car rosyjskiego z królem włoskim w Racconigi doniosły gazety włoskie i francuskie różne różności, nad którymi rzekomo naradzali się w Racconigi rządy monarchowie i ich ministrowie, a o których to sprawach gazety dowiedziały się niby wprost od ministrów włoskich i rosyjskich. Tymczasem ministrowie ci stanowczo zaprzeczają, jakoby byli mówili z dziennikarzami o szczegółach obrad i uchwał w Racconigi.

Nie wiadomo więc nic jeszcze o tajnych obradach i zobowiązaniach między Rosją a Włochami, ale to nie ulega wątpliwości, że Rosja i Włochy „zblżyły się”, porozumiały się „serdecznie”, i postanowiły popierać się wzajemnie po przyjacielsku w rozmaitych ważnych sprawach. Najważniejsze zaś porozumienie się Włoch i Rosji dotyczy spraw na półwyspie bałkańskim, a nie ulega żadnej wątpliwości, że tu Rosja i Włochy będą się popierać przeciw Austro-Węgrom.

Trójpzymierze (Niemcy-Austria-Włochy) będzie najprawdopodobniej odnowione i nadal podtrzymywane; włoscy politycy głośno zapewniają, że porozumienie się i zbliżenie włosko-rosyjskie w niczem nie narusza trójpzymierza, którego się Włochy nadal „wiernie” trzymać będą. Wobec tego jednak ciekawą jest polityka włoska: z jednej strony trzyma się ona „mocno” trójpzymierza, a z drugiej strony utrzymuje przyjaźń z wrogami trójpzymierza. Podwójna to gra, na której Włochy źle nie wychodzą, bo każdy im rad: i wróg i sprzymierzeniec.

Wielka polityka międzynarodowa w ostatnich dziesiętnościach lat tak się przedstawia:

Najprzód przed około 30 laty powstało trójpzymierze, sklejone przez Bismarka, który chciał Niemcom zabezpieczyć spokojne posiadanie zdobyczy z ostatnich wojen niemieckich. Jako przeciwwaga trójpzymierza powstało dwupzymierze rosyjsko-francuskie. Anglia jako wyspa odosobniona i niezagrożona trzymała się zdaleka od tych przymierzy. Dopiero gdy Niemcy zaczęły budować wielką flotę wojenną i współzawodniczyć z handlem angielskim, uczuła się Anglia „zagrożoną”. Wtedy Francja nakłoniła Anglię do zawarcia z nią „porozumienia”. Ponadto Francja doprowadziła Anglię do podobnego „porozumienia” z Rosją. Obecnie Rosja „porozumiała się” z Włochami, z którymi Anglia już od dawna żyje w przyjaznych stosunkach.

Więc teraz już naokoło Niemiec i Austrii panują same porozumienia i przyjazne stosunki, skierowane przeciw Niemcom i Austrii. A jeno patrzeć, skoro i Turcja zamieni swą obecną przyjaźń niemiecko-austriacką na przyjaźń włosko-francusko-angielsko-rosyjską.

Wszystkie te przymierza i przyjaźnie głoszą, że ich celem jest „utrzymanie pokoju”; wszystkim jeno o pokój chodzi, a to dlatego, że się boją wojny zbyt kosztownej a niepewnej; ale mimo wszystko ten pokój na kruchych nogach stoi i upadłby każdej chwili, gdyby nie bagnety, które go ze wszech stron podpierają.

Serbia i Bułgaria.

Car czyli król bułgarski Ferdynand zawiadomił niedawno rząd serbski, że zamierza odbyć wycieczkę w serbskie góry Kopaonickie, obfitujące w piękne widoki i krajobrazy. I w góry te rzeczywiście pojechał.

W ostatni poniedziałek zjechał król Ferdynand do serbskiego Kruszewacu, gdzie go witał serbski następca tronu książę Aleksander, jako przedstawiciel króla serbskiego Piotra. Książę Aleksandrowi towarzyszyło trzech profesorów uniwersyteckich. Powitanie było serdeczne bardzo. Król Ferdynand uściśkał księcia Aleksandra i ucałował, a publiczność licznie zebrana wznosiła okrzyki: Niech żyje bałkańska konfederacja (czyli zjednoczenie państw na Bałkanie)!

Następnie serbski następca tronu razem z królem Ferdynandem pojechał automobilem do Brus, a stam-

ąd w góry. — Król bułgarski Ferdynand zabawił wogóle 3 dni w Serbii: jeden dzień w górach a 2 dni w Kruszewacu i Brusie; w środę dnia 27 po południu wrócił z Kruszewacu do swej stolicy bułgarskiej, pewnie bardzo zadowolony.

Mówiono i pisano, że król bułgarski jedzie do gór serbskich jedynie tak sobie dla zabawy lub też dla nauki, ale w rzeczywistości rzecz się ma mieć inaczej. Podobno ta wycieczka cara bułgarskiego ma donieść znaczenie polityczne. Gazety serbskie w ostatnim czasie wiele pisały o zjednoczeniu się Serbii z Bułgarią w sprawach celnych w tem znaczeniu, żeby żadnych cel granicznych między Serbią a Bułgarią nie było, i żeby natomiast oba te państwa miały wspólne i jednolite dla na zewnątrz. Przez to oba te państwa zbliżyłyby się gospodarczo i politycznie bardzo do siebie i zyskałyby większą powagę i znaczenie na zewnątrz. Austro-Węgry oczywiście patrzyłyby krzywo na takie ułożenie się stosunków serbsko-bułgarskich, ale nie mogłyby temu przeszkodzić.

Podobno więc car bułgarski zjechał do Serbii, aby lepiej wybać sprawę powyższą na miejscu. Gazety serbskie niemal wszystkie zgodnie przypisują tej „wycieczce w góry” króla Ferdynanda doniosłe znaczenie i wyrażają nadzieję, że jest ona wstępem do ściślejszego przyjaźnego porozumienia się Serbii z Bułgarią, oraz że król Ferdynand wkrótce odwiedzi w samym Belgradzie króla serbskiego Piotra.

Z Częstochowy.

W sprawie ohydnych świętokradztwa w kościele jasnogórskim donoszą, że jeszcze nie wysłedzono świętokradców, mimo energicznego i rozległego śledztwa, ale podobno władze są już na tropie złoczyńców. Nic pewnego nie wiadomo, bo szczegóły śledztwa są trzymane w tajemnicy. Powstają rozmaite pogłoski, ale są one tylko pogłoskami, bez podstawy nawet prawdopodobności.

Okazuje się, że zrabowane kosztowności, jakkolwiek mają wielką wartość materialną a jeszcze większą wartość historyczną, nie mają ceny wielomilionowej, o której pierwotnie donoszono.

Do generała zakonu Paulinów O. Rejmana przybyła delegacja żydów częstochowskich, która w imieniu wszystkich mieszkańców żydowskich wyraziła żal i ubolewanie z powodu ohydnych świętokradztwa, którego się dopuścili nieznani dotąd zbrodniarze. — Jednocześnie żydzi częstochowscy wystosowali odezwę do wszystkich rabinów w Królestwie Polskim, aby ci powiadomili ludność żydowską o świętokradztwie i wezwali ją do pomocy przy śledzeniu zbrodniarzy.

Jedna z gazet żydowskich zaś tak pisze: „Byłoby bardzo ważne, gdyby żydzi współdziałali w odkryciu sprawców kradzieży, a to jest możliwe, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że większość szlifierzy brylantów w Amsterdamie i w innych punktach handlu brylantami, to żydzi. Brylanty skradzione w Częstochowie, były szlifowane podług starego systemu; w tej formie nie można ich sprzedać, i złodzieje będą musieli je oddać do przeszlifowania. Przy tej sposobności mogą szlifierze żydowscy dopomagać w odkryciu kradzieży i zastąpić tem na wdzięczność narodu polskiego. Zagraniczne gazety żydowskie prosimy o przedrukowanie tej notatki”.

Do Częstochowy zjeżdża mnóstwo osób; przed klasztorem gromadzą się wciąż tłumy. Wciąż jeszcze odbywają się aresztowania. — Jedna z gazet zamiejscowych podaje telegram, że jest rzeczą prawdopodobną, iż sprawców świętokradztwa już wykryto. — Władze częstochowskie powiadomiły zaraz o kradzieży wszystkie większe banki zagraniczne oraz władze policyjne. — Przypuszcza się, że złodzieje za granicę ucieść nie mogli, bo telegraficznie powiadomiono wszystkie bliższe przejścia graniczne, tak że na komorach granicznych i w pociągach zwraca się wielką uwagę na wszystkich podejrzanych. — Przypuszczają niekto-

rzy, że zrabowane kosztowności będą może zakopane gdzieś w okolicy klasztoru. Na miejsce sprawadzono psy policyjne.

Jak gorączkowo prowadzi się śledztwo, wynika na przykład z następującej wiadomości: W Zawierciu, miasteczku między Będzinem a Częstochową, rozeszła się pogłoska, że tam znaleziono 8 funtów złota; wdrożono tam natychmiast wielkie śledztwo a wojsko otoczyło miasto całe.

Dalej donoszą jeszcze, że kaplica z cudownym obrazem Matki Boskiej była zawsze pilnie strzeżona; w nocy na wałach zawsze czterech dozorców pełniło służbę, a bramy klasztorne były zamknięte. — Klasztor częstochowski miał zawsze spokój; szturmowali co prawda do niego Szwedzi, ale nie zdołali go zdobyć; skarbów klasztoru nikt nie naruszał; dopiero około roku 1796, gdy Prusacy kraj polski zajmowali aż po Wisłę i Warszawę, zabrali oni z klasztoru 2 szczerosrebrne figury Świętych, które przetopili na talary.

Prawdopodobnie O. Rejman wkrótce nałoży w uroczysty sposób na cudowny obraz Matki Boskiej, który jest nieuszkodzony, nową sukienkę brylantową, która znajduje się w zapasie w skarbcu kościelnym.

Ostatnia wiadomość głosi, że poszukiwania w celu wykrycia świętokradców jasnogórskich dotąd ustalić zdołały jedną rzecz pewną, i to że kradzież spełniło dwóch mężczyzn i jedna kobieta. Ślad ich ucieczki prowadzi do południowej Rosji w stronę Odessy. Jest przypuszczenie, iż kosztowności zakopano gdzieś w pobliżu klasztoru. Władze śledcze dochodzą coraz więcej do przekonania, iż mają do czynienia z przestępcami, obdarzonymi wyjątkową przebiegłością. Komisja śledcza, złożona z kilkunastu urzędników, tworzy osobną kancelaryę, której lokal mieści się w zabudowaniach klasztornych. Urzędowanie trwa dzień i noc; bez przerwy urzędnicy przesłuchują wiele osób.

Powstaje wśród publiczności z powodu popłochu i ważności sprawy wiele plotek i wieści fałszywych, powtarzanych nawet przez niektóre gazety, a to przyczynia się do opóźnienia wykrycia i ujęcia sprawców.

Ito zamordowany.

Pod powyższym tytułem podaliśmy w ostatnim już numerze artykuł o zamordowaniu tego największego polityka japońskiego. Zakradły się tam jednak dwa błędy, które tu zaraz prostujemy: popierwsze ma być, że dnia 26 b. m. (a nie 29 b. m.) został Ito w Chabinie zastrzelony; dalej ma być, że morderca został zaareztowany, a nie „zamordowany”. Tyle dla sprostowania.

W sprawie tego mordu politycznego nadeszły jeszcze dalsze następujące wiadomości:

Markiz Ito zmarł 20 minut po skałczeniu go pięciu kulami rewolwerowymi. — Ujęty morderca zeznał w śledztwie, że przybył do Chabinia, aby Ito zamordować i przez to się zemścić za swą ojczyznę. Dalej opowiadał morderca, że Ito kazał na Korei stracić kilka bliskich mu osób.

Władze śledcze przypuszczają, że Ito został zamordowany wskutek dobrze przygotowanego spisku politycznego. Na stacji Tsajtsagu aresztowali Rosjanie trzech podejrzanych Koreańczyków dnia 26 b. m., którzy byli uzbrojeni w rewolwery; ci zeznali, że przybyli do Tsajtsagu, aby zorganizować zamach na markiza Ito.

Rosyjski minister finansów Kokowcew w chwili zamachu był obok Ito w najbliższej bliskości, lecz nie został pokaleczony, podczas gdy więcej oddalone osoby zostały postrzelone. — Uniknąć zamachu na Ito nie było można, ponieważ na życzenie konsula japońskiego dopuszczono na stację wszystkich Japończyków, którzy przybyli zobaczyć Ito, a Koreańczycy nie różnią się powierzchownością od Japończyków.

Zwłoki Ito wysłano pociągiem jeszcze tego samego

go dnia na południe do portu Dalnego; tam przybędzie wysłany już z Japonii okręt wojenny, który zwłoki zabierze i przewiezie do Japonii do Jokohamy.

W Japonii panuje wielki smutek; cesarz był do głębi poruszony, gdy mu o mordzie doniesiono. Gazety japońskie jak najostrzej potępiają zamach na Ite. — I my ubolewamy nad tą zbrodnią, ale i potępiamy japońską gospodarkę ciemnościową na Korei.

Japońskie ministerstwo dla spraw zagranicznych ogłasza, że polityka i postępowanie Japonii na Korei nie dozna żadnej zmiany z powodu zamordowania Ite.

Wiadomości z całego świata.

SPRAWY POLSKIE.

== Poseł hr. Mielżyński oświadczył na wiecu w Szamotułach, że poselstwa do parlamentu nie złoży, choć to był zamierzał zrobić. Wyborcy na wiecu domagali się od niego, aby mandatu nie składał.

== (Tępienie oświaty przez Moskali.) Towarzystwo „Oświaty” w Mińsku Litewskim zostało przez Moskali rozwiązane. Zajmowało się ono urządzaniem i podtrzymywaniem szkół polskich w ziemi mińskiej, gdzie żyje około 400 000 Polaków. Najprzód więc zamknięto „Macierz szkolną” we Warszawie, następnie „Oświatę” we Wilnie, dalej „Oświatę” w Kijowie, ostatecznie „Oświatę” w Mińsku. — We Warszawie Towarzystwo ogrodnicze starało się u rządu o pozwolenie na otwarcie szkoły ogrodniczej z językiem wykładowym polskim; ministerstwo odmówiło pozwolenia.

NIEMCY.

== (Nareszcie oszczędzają.) W Berlinie w urzędzie skarbu rzeszy zestawiają obecnie dochody i rozchody rzeszy niemieckiej na rok 1910. Jak donoszą, urząd ten skreślił już 120 milionów marek ze sum, których się domagano na najrozmaitsze cele ze strony poszczególnych ministrów.

== Parlament niemiecki ma być zwołany pod koniec listopada w czasie od dnia 23 do 28. — Parlament ma się zajmować, prócz zwykłych obrad nad etatem, w pierwszym rządzie licznymi zmianami w sądownictwie.

== (Wybory sejmowe w Berlinie.) Ponieważ sejm pruski unieważnił (z powodu niewłaściwego zestawienia list wyborczych) w czterech okręgach wyborczych w Berlinie dokonane tamże wybory sejmowe, odbywają się tam obecnie nowe wybory. Sądząc z wybranych już w ostatni wtorek walmanów, można mieć pewność, że w okręgach V, VI i VII wybrani zostają posłami socjaliści; w tych okręgach już podczas zeszłorocznych wyborów socjaliści zwyciężyli. W okręgu XII jeszcze się mają odbyć liczne wybory ściślejsze i dotąd jeszcze nie wiadomo, czy tam wolnomyślny czy socjalista przejdzie. We wszystkich okręgach mieli socjaliści znaczny przyrost walmanów.

AUSTRIA.

== W parlamencie wiedeńskim przedłożył minister skarbu Biliński spis wydatków i dochodów państwa na rok przyszły. Okazuje się, że dochody wynoszą 2649 milionów, rozchody 2691 milionów koron, czyli że niedobór wynosi 42 milionów koron. Jestto pierwszy niedobór państwowy od r. 1888. Niedobór powstał przez mobilizację wojsk w sprawie Bośni i Hercegowiny, przyczem uzupełniono uzbrojenia całej armii. — Niedobór ma być pokryty przez nowe podatki na gorzałkę, na spadki i darowizny, na nieżonatych, na dywidendy spółek akcyjnych, na wody mineralne, na dochód osobisty roczny. Nie-

które z tych podatków są zupełnie nowe, inne już istnieją i będą tylko podwyższone. Z podatków tych rząd weźmie więcej, niż potrzeba na pokrycie niedoboru; nadwyżkę ma obrócić na uzdrowienie gospodarki w poszczególnych krajach monarchii.

== (Zjazd Słowiańców.) Odbyty niedawno zjazd „wszechsłowiańskiej partii ludowej” w Lublanie ujawnił wielki wzrost ludowego stronnictwa katolickiego, które przybrało teraz wyższą nazwę, rozszerzwszy swą organizację z Krainy na pozostałe ziemie, zamieszkałe przez Słowiańców, to jest na Styryę południową, Koryntyę i Istrię. Dąży ono poza tem od kilku lat do stworzenia stronnictwa katolicko-ludowego w Chorwacji, ażeby urzeczywistnić myśl zjednoczenia politycznego i gospodarczego Słowiańców i Chorwatów i położyć podwalinę pod utworzenie państwa południowo-słowiańskiego, którego monarchą byłby każdorazowy cesarz austriacki.

ROSYA.

== Obawy powstały u rządu rosyjskiego z powodu zamordowania w Charbinie markiza Ite. Właśnie minister rosyjski Kokowcew miał razem z wyborem politykiem Ite załagodzić rozmaite ważne spory między Rosją a Japonią na dalekim Wschodzie. Z powodu zgonu Ite sprawy te sporne doznają przewleczenia i zaostrenia i mogą nawet doprowadzić do nowej wojny rosyjsko-japońskiej.

== (Nowe ministerstwo.) Rosyjska rada ministrów opracowała projekt powołania do życia ministerstwa dla spraw rolniczych.

== (O gubernię Wyborską.) Hakatyści rosyjscy nakłonili rząd hakatystyczny do oderwania bogatej i ludnej gubernii Wyborskiej od wielkiego księstwa finlandzkiego i przyłączenia jej do Rosji. Rząd rosyjski się na to zgadzał, ale obecnie krąży pogłoski, że rząd zaniechał tego zamiaru i że zadowolony jest, że policja w gubernii Wyborskiej będzie podlegać rządowi rosyjskiemu.

TURCYA

== (Wykluczenie polityki z wojska.) Głównodowodzący wojska tureckiego Szeft-basza, zwoławszy oficerów I korpusu tureckiego, wezwał ich, aby do żadnej nie należeli partii politycznej, bo to osłabia jedność armii. Konstytucja jest utrwalona, więc oficerowie powinni już polityki zaniechać, a zajmować się jedynie sprawami wojskowymi. Oficerom przedłożono do podpisania odpowiednie oświadczenie.

== (Zakazane Towarzystwa.) Rząd polecił swym władzom, aby wyjaśniały ludowi przepisy ustawy o stowarzyszeniach, mianowicie zaś, że Towarzystwa narodowe są w Turcji zakazane. Tylko Towarzystwa oświatowe i dobroczynne są we wszystkich językach dozwolone. — Turcy, będąc zlekceważeni i różnych narodowości, które nieustannie spiskują i burzą się o rzeźnię, ma widocznie obawę, że Towarzystwa narodowe byłby źródłem ruchów rewolucyjnych. Wynarodawiać Turcy pono nie chce, bo dozwala w szkołach uczyć dzieci w ich języku ojczystym.

HISZPANIA.

== Wojna Hiszpanii z Kabyłami przewleka się. Hiszpanie nie mają tam szczęścia. W ostatnich dniach panowały w obwodzie wojny wielkie deszcze, które wielce dokuczały żołnierzom; z tych u-tonięło w powodziach wielu podobno. Kabyłowie atakują wciąż i niepokoją Hiszpanów, zadając im straty w ludziach i materiałach wojennych. — Hiszpański minister wojny oświadczył, że Hiszpania nie ma zamiarów zaborczych w Marokku, ale musi Kabyłów u-

ko, żebyś mnie poznał. Pozwól mi tylko, panie, bliżej do siebie przystąpić.

— Tak właśnie, żebyś mnie obeszło dokoła i pod moc swą wzięło; ani mi się waży ruszyć z miejsca, bo ci głowę roztraskam.

— Do czegoż to biedne panisko przyszło! — powarzał nędzarz — zlituj się, panie, od rana czatuję, dwa ci tylko mam słowa powiedzieć: mam ci coś oddać.

I zachodził śmiało z boku księcia. Jagiełło, widząc, że lekki nędzarz już mu przód zabrał, użył całej nóg zręczności, aby mu się nie dać okrążyć.

— Ale mój bracie — rzekła Aksena — porzuć te skoki. Nic ci się złego nie stanie. Mnie się zdaje, że znam tego biedaka. Trzeba być sprawiedliwym, wszakże słyszałeś, że ma coś do oddania.

— Tak jest! trzeba być sprawiedliwym, — odpowiedział książę. — To też mnie zgubiło, że tym nędzarzom pozwalałem przystępu do siebie. Oni zawsze mają co albo do wzięcia, albo do oddania. Czyż i tu nie będę miał od nich spokoju? Już widzę, że on cię urzekł.

— Piękna córko Olgierda! ty mnie poznaj przynajmniej i przyćmi się za mną. Miłe bogi! toż nie kto inny, tylko ja zawsze winnikami brata twego w łaźni smagałem, jam mu młodzieńczej dobierał brzozy, jam łaźnię parą napelniał i moja ręka najłżejszą mu była; teraz inni moja służbę posiadli, przyszedłem na biedę i żeby nie miłosierny Hamilton, możebym dawno zdechl z głodu.

Tu zaczął płakać.

Wspomnienie Hamiltona. strażnika zamków wileń-

skarć; gdyby obecne wojska nie wystarczyły, będą wysłane do Afryki nowe posiłki.

== Generał Weyler, znany dawniejszy gubernator Kuby w Ameryce, został mianowany naczelnym dowódcą w Katalonii, to jest w tej części Hiszpanii, gdzie leży Barcelona i gdzie były ostatnie ruchy rewolucyjne. Weyler jest znany ze swej energii.

== O procesie Ferrera wyszła broszura, wydana przez rząd, a zawierająca wyciąg z aktów sądowych procesu Ferrera i paragrafy wojkowego kodeksu karnego. — Masoni i socjaliści ucichli; broszury tej wcale nie atakują; widocznie broszura dowodzi jasno, że Ferrer był winny i że został ściśle według prawa osądzony i rozstrzelany.

Zgromadzenie wyborcze

odbędzie się w niedzielę, dnia 31 b. m., o godz. 3 po południu w Wielkim Kotorzu na sali pana Foe-gelle. Przemawiać będzie poseł nasz do parlamentu ks. prob. Brandys.

Na zgromadzenie to zaprasza

Komitet wyborczy na okręg opolski.

Wiadomości bliższe i dalsze.

— Z powodu uroczystości Wszystkich Świętych, która przypada na poniedziałek, następny (wtorkowy) numer „Katolika” wyjdzie o jeden dzień później niż zwykle.

Bytom. (Kradzieże z włamaniem.) W tych dniach zakradli się u handlarki Rekus na ul. Gó-jowej złodzieje. Skradli jej różne rzeczy, pomiędzy innymi złoty zegarek i większą ilość pieniędzy. Złodzieje poprzewracali wszystko w pokoju i poniszczyli przeto różne sprzęty. — Kradzieży z włamaniem dopuszczono się także w jednej z ubiegłych nocy w składzie „Reichhard-Kakao” na bulwarze. Włamywacze zabrali wszystko, co im pod ręce przyszło. Rozbili kasę i skradli z niej 10 mk. Oprócz tego skradli z innej szafy 100 mk., które jako zaoszczędzone należały do zarządczyni składu.

Król. Huta. Zgubił rzeźnik p. Anioł z Król. Huty 220 marek, które nosił był w kieszeni. Zgubę spostrzegł, gdy był na tutejszej stacyi towarowej.

— (Kradzież.) Budowniczemu p. Nordmannowi na ul. Hajduckiej skradziono dnia 23 b. m. 720 marek. Pan Nordmann miał te pieniądze na stole przygotowane do wypłaty robotników.

— Tutejsza huta rozpuściła znowu około 50 młodszych robotników dla braku zatrudnienia dla nich. Są to robotnicy młodszy, ale między tymi są także, którzy już po 4 do 6 lat w hucie pracowali i są żonaci.

Hajduki. (Sprawa rzeźni.) Ma tu być zbudowana wspólna rzeźnia dla tutejszej gminy i Świętochłowic. Toczą się więc układy celem nabycia stosownego budownictwa. Upatrzone na nie kawał gruntu należący do księcia Donnersmarka. Lecz czy te układy z pomyślnym skutkiem się zakończą, jest bardzo wątpliwem, ponieważ ks. Donnersmark żąda za wysoką cenę. Stosownem budownictwem pod rzeźnię byłby też grunt majstra blacharskiego p. Zweiga.

Hajduki pod Król. Hutą. (Kradzież.) Podmistrz mularski p. Franciszek Kuc tużad przybył do Król. Huty na termin sądowy. Koło, na którym był przyjechał, postawił w przedstoku gmachu sądowego. Po terminie przekonał się jednak p. Kuc, że mu złodziej koło ukradł. Koło z marką „Gazelle” było jeszcze warte 100 marek. Bezczelny złodziej nawet miejsca sądowego nie respektował.

skich, który, jak się wyżej rzekło, przychylny był chęci Jagielle, wyrozumiałe dla nędzarza obudziło uczucia. Szczególniej Aksena, przypomniałszy sobie, że chłopak ma coś do wręczenia, najwyżej pałała niecierpliwością wybadania go.

— Więc znasz Hamiltona? — pytała go z zajęciem — czegoż więc żądasz?

— Mam coś do oddania od niego — obzierał się wokoło, odpowiedział nędzarz. — Coś do oddania, ale do rąk własnych księcia.

— Nic z tego nie będzie, mój miły — rzekł na nowo strwożony Jagiełło. — Ba! tego też ci trzeba, żebyś co przyjął od ciebie. Złeś trafił, mój przyjacielu! Precz, precz mi zaraz, przebrzydła poczwaro!

— Cóż to masz do oddania, pokaż mi zaraz? — pytała coraz niespokojniejsza Aksena.

— Mam pismo maleńkie, ale bardzo ważne zapewne, bo pan strażnik sam, przyszedłszy do mojej budy, zbudził mnie i tak mówił: Daszku! weź nogi za pas, idź prosto z tem do Krewa i póty tam zostań, ale znajdziesz sposobność przystąpienia do księcia Jagielle i oddaj mu to pismo, rozumiesz? samemu panu Jagielle. Wszak go znasz? dostaniesz od niego za to odzienie i jeść dużo; a trzymaj dobrze w garści pismo, żebyś go nie zgubił, nie pokazuj nikomu i ruszaj co żywo!

— Ale gdzież je masz? dajże copędzej — powtarzała niecierpliwie Aksena.

Jagiełło, zdziwiony śmiałością siostry, zaklinał, żeby przynajmniej nie naga ręką nie brała.

(Ciąg dalszy nastąpi).

F. Bernatowicz.

POJATA

CÓRKA LEZDEJKI.

(Ciąg dalszy).

— Jam cię Wilna zbawił? — śmiejąc się niezgrabnie powtarzał nędzarz — ja książąt państwa pozabawiam, a sam z głodu umieram. Nie wiedziałem, że na tyle mnie stało.

— Tak, tak, ty sprośny duchu! tyś mnie przywiódł do tego stanu i jeszcze się śmiać będziesz? Precz mi zaraz z oczu.

— Ale co się wam dzieje? — mówił zdziwiony nędzarz. — Biedny pan, nieszczęście mu rozum zabrało. Patrzcie tylko dobrze, to ja poczywaj Daszku, stróż niegdyś łaźni książęcej. I jabym też mógł czego pozabawić na świecie? O! to gorzej dokucza, niż głód i zimno. Pókiś ty nam panował, ja nie byłem taki, miałem kąć ciepły, czapkę i kożuch na zimę, a teraz przyszedłem do nędzy, że mnie trudno i poznać!

— Łezesz, łezesz, przebrzydłe lichu — mówił Jagiełło, coraz się dalej cofając — chcesz mnie omamić, moja dola cię dreczy; ale nic z tego nie będzie. Świadcę się bogami, nie znam ciebie i wcale znać nie chcę. Ale już się wolę okupić. Na, weź to i leć na suche lasy — i pieniądze mu rzucił pod nogi.

— Nie chcę pieniędzy — rzekł nędzarz — chcę ty-

Zależe pod Katowicami. (Zbiegi chłopiec.) Dnia 17 maja b. r. zniknął tu w pewnej rodzinie chłopiec 11-letni i dotąd się nie znalazł. Chłopiec miał na sobie szary żakiet ciemno-brunatne piasne spodnie, szarą czapkę i był boso; jest on na jedno oko zyzowaty. Już kilka razy z domu zniknął, ale znowu wrócił. Teraz wyszedł i nie powrócił dotąd. Nazywa się Maksymilian Drzymała. Kto by coś wiedział o nim lub go gdzie widział, niech go zatrzyma i niech doniesie o tem matce jego p. Annie Drzymałowej lub tutejszej policji. **Załęski.**

Wirek w Katowickim. (Korespondent.) Kółko śpiewackie w Nowejmiej odbywało lekcyjne śpiewu w niedzielę dnia 24 b. m. w południe po nabożeństwie. Zanim przewodniczący rozpoczął, zapukał ktoś na drzwi i zaraz wszedł, byłto policjant. Ten pyta zaraz o przewodniczącego. Ten podaje policjantowi całe swe nazwisko, gdzie mieszka i pracuje. — Rzekomo policji chodziło o stwierdzenie, czy w Kółku niema członków poniżej 21 lat (?). Policjant dobił notes z kieszeni i idzie między członkinie i pyta zaraz jednej: Jak się nazywa, ile ma lat itd. Ale ta mu odpowiedziała: Odmawiam wszelkiej odpowiedzi. Na to rzekł gość nieproszony, że pójdzie do amtwego i Kółko rozwiąże. I poszedł. Za chwilę zjawił się po raz drugi, idzie do przewodniczącego i pyta o nazwisko dyrygenta. Pan przewodniczący odpowiada: Jeżeli on (dyrygent) powie panu swe nazwisko, jest mi obojętnym. Posedł policjant do zastępcy dyrygenta i pyta o na wisko, ale ten odpowiada, żeby mu dano spokój, bo obecnie jest w służbie. — Pan przewodniczący zaś idzie do policjanta i przypomina mu, że tu jest Kółko zamknięte, co i w sieni na drzwiach jest o nactone. — Policjant widział, że Polacy posiadają już i rozum i energię, poszedł sobie z nicem. — Widzicie, rodacy, jaką to nas opieka szczególniejszą chce otaczać policja. Ale to nas nie zraża; pracujemy dalej nad podniesieniem pieśni. Wzywamy także innych, aby wszędzie zakładano Kółka śpiewackie, bo do tego mamy wszelkie prawo. Cześć pieśni! **Byłtam.**

Wirek. Dzwoń dla tutejszego nowego kościoła dostawione będą na początku miesiąca listopada i mają być uroczyste poświęcone w niedzielę dnia 7 przyszłego miesiąca.

Szonienice. Petecve zaopatrzona w kilka set podpisów wystosowali mieszkańcy pobliskiego Burowca do dyrektora kolejki ulicznej, od której żądają, aby przystanek kolejki przy hotelu Sachsa przeniesiony został przed restaurację Szafra.

Zabrze. (Długowieczność.) W tych dniach zmarła tu staruszka Franciszka Durasiok, licząca przeszło 100 lat życia. Przed kilkoma tygodniami zaś umarła inna kobieta, licząca 101 lat życia.

— **Gimnazjum tutejsze** ma zostać upaństwowione. W tym celu mają tu zjechać w najbliższym czasie komisarze ministra oświaty, aby zbadać rzecz na miejscu.

Rybnik. Szajka dobrze zorganizowanych złodziei uprawia w mieście i w okolicy od dłuższego czasu swe nieczne rzemiosło. Włamano się w ostatnim czasie do składu A. Böhma, do browaru Müllera, do oberżysty Kaluży w Orzupowicach i innych składów. Dwóch z tej szajki zdołano już pochwycić na gorącym uczynku, tak, iż nie ujdą zasłużonej kary.

Żory w Pszczyńskim. (Okropny wypadek.) Przy zrywaniu gruszek z drzewa, spadł 12 letni chłopak pewnej posiedzieli z drzewa tak nieszczęśliwie na płot, iż odniósł złamanie żeber i okaleczenie płuc. Śmierć nastąpiła niebawem.

Lubliniec. Bardzo mądrze chciał sobie postąpić pewien oberżysta z pewnej pobliskiej wsi. Aby uniknąć płacenia podatku znieprawdzonego, kazał przez swych „wiernych“ sługów beczkę gorzałki ukryć pod dachem. Lecz ci „wierni“ go zdradzili i sprawa się wydała. Teraz został skazany za to na 200 marek kary!

Lubsza w Lublinieckim. (Kradzież z włamaniem.) W nocy z niedzieli na poniedziałek włamali się u kupca Klimana złodzieje i skradli oprócz większej ilości pieniędzy w gotówce, bar-

dzo wiele towarów najrozmaitszych. Policja jest już na tropie sprawców.

Wołczyn w Kluczborskiem. Bardzo do brze opłacała się geś, pewnej żonie tutejszego stolarza. W żoładku bowiem geś znalazła szczeniwa kobieta 10 marek.

Opole. Żona stolarza p. Schenkla z Blichu, licząca 24 lata życia, była w tych dniach z chorem dzieckiem u p. dr. Fethkego. Gdy od lekarza wracała, zeszła nagle po drodze, tak iż musiano jej dziecko odebrać. Nieszczęśliwa zmarła niebawem na paraliż serca. Musiano posłać po powóz i odstawić zwłoki do domu.

Rozmaitości.

★ (Znów jeden!) Rosyjski balon ze sterem miał być dnia 25 b. m. przejęty przez władze wojskowe na własność i użytek armii. Atoli przy badaniu przez komisję motorów balonu powstał pożar, który zniszczył balon niemal doszczętnie.

★ („Poznań” utonął.) Wielki parowiec niemiecki, noszący nazwę miasta Poznania („Posen”) wyjechał był przed kilku tygodniami z Hamburga do Valparaiso (w Ameryce południowej). Gdzieś w drodze u wybrzeży amerykańskich wybuchł na tym parowcu pożar. Parowiec zatonął. Załogę liczącą 94 chłopów uratował angielski parowiec „Earl-of-Carrick” i przewiózł do miasta brazylijskiego Rio-de-Janeiro, skąd obecnie wiadomość o całym tym wypadku doszła.

★ (Skarby byłego sułtana.) Wartość klejnotów byłego sułtana tureckiego Abdula-Hamida obliczyli w Konstantynopolu francuscy złotnicy i znaczy na 30 milionów franków.

★ (Utonął parowiec.) Angielski parowiec „Hestia” utonął opodal wyspy Grand-Manan (u wschodnich wybrzeży Ameryki północnej). Z okrętem utonąło 34 chłopów; sześciu zdołano uratować.

★ (Cholera.) W Prusach Wschodnich w Szyłokarcu zmarł robotnik Gaulin na cholere, a także w powiecie sąsiednim stwierdzono jedno zachorzenie na cholere. — W Rosji, jak wiadomo, panuje cholera we wielu miejscowościach od dwóch lat.

Ostatnie wiadomości.

== W Prudniku umarł Karol Metzner, były poseł do sejmu i parlamentu. Nieboszczyk, majster kominarski ze zawodu, był posem do sejmu od r. 1882 z okręgu niemodlińsko-ziębickiego, a od r. 1887 do 1898 posem do parlamentu z okręgu lubliniecko-gliwico-toszeckiego. Jako poseł pracował wiele około poprawy bytu rzemieślników i robotników. Dożył lat 63; w ostatnim czasie chorował znacznie. N. o. w p. w.

== Carosyjski wracając z Włoch, zatrzymał się krótko we Warszawie w środę około godz. 5 po południu, i przyjmował przedstawicieli władz, deputacje ludności miejskiej i wiejskiej, oraz zastępców wyższych sakół, poczem odjechał dalej do Liwadi nad morze Czarne.

== Wycieczka turecka, złożona z 250 osób, głównie z posłów parlamentarnych, oficerów i kupców, przybyła do Wiednia. Zwiedzi ona szereg miast austriackich w celu pouczenia się co do urządzeń nowoczesnych miejskich i państwowych. Tysiące Wiedeńczyków witało Turków na stacyi bardzo serdecznie. Oficerowie austriaccy ściskali się i całowali z oficerami tureckimi.

== (Mocarstwa bronią króla greckiego.) Wiadomo, że w Grecji stworzyli oficerowie pomiędzy sobą ligę czyli związek, który obecnie jawnie i publicznie wywiera wielki nacisk na rząd. Co oficerowie chcą, to rząd musi zrobić, bo oficerowie mają siłę zbroijną w ręku. Oficerowie ujawnili także wrogie zamiary wobec rodziny królewskiej, tak, że król nosił się nawet z myślą opuszczenia kraju z całą rodziną z obawy o swe życie. Obecnie cztery mocarstwa, które swego czasu zajęły się losem Krety, powiadomiły ligę oficerów greckich, że mocarstwa wkroczyłyby zbrojnie do Grecji i ukarałyby winnych, jeżeli by oficerowie zamierzali dokonać zbrojnego prze-

wrotu w kraju, i że mocarstwa nie pozwoliłyby na żadne wystąpienie przeciw rodzinie królewskiej.

== (Wojujące republiki.) Z Nowego Jorku dochodzą wiadomości, że w środkowej Ameryce republika Nikaraguańska wypowiedziała wojnę republice Salwadorskiej. Obawiają się, że republiki Guatemalska i Honduraska będą w tę wojnę wciągnięte. (Republiki te często bardzo między sobą wojują; to dla nich zabawka; szkoda tylko, że przytem zawsze po kilkaset ludzi ginie marnie.)

Sprawy towarzystw, zebrania i t. d.

Król. Huta. Walne zebranie Kółka Towarzystwskiego odbędzie się w niedzielę dnia 31 października o godz. 6 tej wieczorem na sali Zjednoczenia Zawodowego P. ul. Cesarzowa 48. Ponieważ będzie obierany nowy Zarząd albo według życzenia niektórych członków ma być Kółko związane z innem towarzystwem, przeto obecność wszystkich członków jak też interesowanych osób jest potrzebna. **Zarząd.**

Scharlottenhof. Filia Zjedn. Zaw. Polskie w Scharlottenhofie i Piasnikach odbędzie swe zebranie dnia 31 b. m. o godz. 3½, w Lipinach przy ul. Dworcowej nr. 4. u pana Rotora. O liczny udział członków uprasza **Zarząd.**

Lipiny. Związek katolickich robotników pod opieką św. Józefa urządza w niedzielę dnia 31 października na sali pana Belwona w Lipinach. teatr amatorski. Odegrane będą trzy bardzo ładne sztuki i to Ulicznik warszawski. Strój przyjechał i łobzowanie. Szan. członków i zaproszonych gości prosimy aby jak najliczniej na ten teatr przybyli. Otwarcie kasy nastąpi o godz. 6 a początek przedstawienia o godz. 7. Biletów można nabyć już od czwartku jak zawsze u p. Sewerina, skład mebli w Lipinach. **Zarząd.**

Katowice. Tow. Czytelni dla kobiet urządza w niedzielę 31. października o godz. 4. po poł. na sali II. piętro w Reichshall miesięczne zebranie. O liczny udział członkin uprasza **Zarząd.**

Radoszów pod Katowicami. Towarzystwo śpiewu „Skowronek” urządza swe lekcyjne śpiewu i listowada o godzinie 7 wieczorem. Liczny udział pożądan. **Zarząd.**

Bolesław. W sobotę, dnia 30 bm. o godz. 7 wieczorem i w poniedziałek to jest w święto Wszystkich Świętych dnia 1. listopada o godz. 2 po poł. odbędzie się przyszłe lekcyjne śpiewu Kółka śpiewackiego „Lira” na sali p. Susmana. Ponieważ wkrótce ma się już odbyć zabawa, przeto uprasza się wszystkich członków i członkinie, aby na lekcyjne śpiewu licznie przybyli.

Nowa-wieś p. Wierkiem. Kółko śpiewackie „Lutnia” odbędzie swe lekcyjne śpiewu w niedzielę dnia 31 b. m. o godz. 12 w południe zaraz po nabożeństwie. Uprasza się szan. członków i członkinie, żeby jak najliczniej przybyli, ponieważ ćwiczymy bardzo piękną pieśń! Goście mile widziani. Cześć pieśni! **Zarząd.**

Bottrop. Miesięczne posiedzenie Tow. „Jedność” pod opieką ss. Jacka i Stanisława Kostki w Bottropie. odbędzie się w niedzielę dnia 7 listopada po południu o godz. 4½, u p. Tatarczyka. Ważne sprawy obchodzące Towarzystwo będą załatwione. Uprasza się przeto wszystkich członków o punktualne przybycie; goście którzyby się chcieli do Tow. przyłączyć, mile widziani. **Zarząd.**

Nadesłano.

Epilepsja (padaczka)

I tej zwalczanie stanowią osobny przedmiot dokładnych i bardzo ważnych badań międzynarodowego zjazdu lekarzy w Budapeszcie. Jak wielkie znaczenie się temu przedmiotowi przypisuje, można wniesć z tego, że do zwalczania epidemii ukonstytuowała się międzynarodowa liga, mająca swoje środowisko w Budapeszcie. **Budapeszteński lekarz specjalista Dr. Alexander Szabo** stara się od lat z skutkiem nad zbadać problem leczenia padaczki, by swoją już wypróbowaną metodę leczenia u cierpiących zastosować. Dlatego udziela na pytanie epileptycznie chorym jak najchętniej porady.

Przy **rhachitis** (angielskiej chorobie)

oraz do przyspieszenia wytwarzania się kości u dzieci **Schering'a ekstrakt słodowy z wapnem**

o) but. 1,00 i 2,00.
Schering's Grüne Apotheke, Berlin, Chausseestrasse 19.

Król. Huta. Zebranie towarzystwa Cierpliwiej Korony odbędzie się w piątek po poł. o godz. 1½, w kościele św. Jadwigi. O liczny udział członków tutejszych oraz z Chorzowa, Świętochłowic, Hajduk (Bismarkhuty) i z Pniaków uprasza się.

Nakładem i czcionkami „Katolika”, spółki wydawniczej z ograniczoną odpowiedzialnością w Bytomiu. Redaktor odpowiedzialny Konstanty Prus w Bytomiu.

Sunlicht Seife

używają wszystkie kobiety, którym zależy na utrzymaniu swojej wyprawy! Łagodność i siła oczyszczająca tego mydła jest niedościgniona, gdyż ono jest czystym mydłem a tylko to daje gwarancję przeciw przedwczesnemu zużyciu bielizny! Chemicznych środków do prania wątpliwego rodzaju należy przeto unikać!

Nasza marka „pierścień” (Pfeilring) jedynie
daje gwarancję na prawdziwość naszego

LANOLIN-CREAM
i naszego
LANOLIN-MYDŁA

„Naśladowstwa należy zwracać.”

Vereinigte Chemische Werke Aktiengesellschaft. Abteilung Lanolin-Fabrik Martinikenfelde.
Charlottenburg, Salzstr. 16.

Prosimy także za darmo przesyłkę mego 820 stron grubego, bogate w ilustracje zaopatrzonego
wspaniałego katalogu na kołowe, maszynowe i przyrządy do szycia do szycia, zegarki,
mówiące, zegarki dla dzieci, krzesła do składania, instrumenty muzyczne, zegarki,
towary złote, towary skórzone, zabawki, artykuły fotograficzne, seilingerki towary stalowe i t. d.

Ozdoby na choinkę.

Lyra-Fahrrad-Werke, Herm. Klaassen, Prenzlau, Postfach 897

Bank ludowy w Katowicach
ulica Beaty (Beatestrasse 16)
(we własnym domu)

udziela pożyczek na weksle:

płaci od złożonych w nim pieniędzy:

3% za tygodniowym wypowiedzeniem.
3 1/2% za ćwierćrocznym wypowiedzeniem,
4% za półrocznym wypowiedzeniem.

Od 1—3 włącznie oblicza się procenta za cały miesiąc, od 4—16
włącznie jeszcze za pół miesiąca. Z dalszych stron jak z Westfalii,
Nadrenii i t. p. można nadsyłać oszczędności pocztą, z dołączeniem
5 fen. za odniesienie. Przyjmujemy oszczędności dzieci od 50 fen.

Bank otwarty od godz. 8—12 przed poł. i od 2—4 po poł.

Telefon nr. 1012.

**Najlepsza pasta
do metali**

Roczna wysyłka
ponad 50 milionów
pudełek.

wszędzie do nabycia

Kultivator AKRA

Znane - doświad. - pożądane
w całym świecie
Nieosiągnięte co do budo-
wy, materiału i zdoln.
Trwałe nie do zniszczenia.
Tysięczne świadectwa.
Kylfhäuserhütte, Breslau 876

Największy katolicki skład obuwia!

Gdzie się najtaniej kupuje

obuwie
wszelkiego rodzaju

Długie buty

ręcznej roboty i z cwkami

Tylko u

Wiktora Turka
w Bytomiu

ul. Tarnogórska 4.
w domu Banku ludowego, na-
przeciw kościoła N. P. Maryi.

Proszę zwrócić uwagę na moje obuwie!

Proszę zwrócić uwagę na moje obuwie!

Sanella

jest to na nazwa margaryny roślinnej z mleka
migdałowego sporządzonej, która najzupełniej
masło zastępuje.

Sanella zastępuje najlepsze
masła w każdym razie i jest
taksamo trwałe.

Najstarsza fabryka Marga-
ryny roślinnej Sana-Ges.
m. b. H., Cleve, (Rhld). . .

**Pomimo podwyższenia
podatku: od okowity**

koszt. z lubianych Dr. Mellinchoffa esencji
sobie samosporządzonych likierów, koniaków,
rumy, araki i podobne napoje tylko 1 mk.
10 fen. — 1 mk. 50 fen. za litr.

Dr. Mellinchoffa esencja do stoło-
wych likierów, likierów i pułców
w butelkach oryginalnych po 75 fen.,
są jak każdy znawca stosunków wie,
najstarsze, najwydajniejsze w używa-
niu i doświadczone. Naśladowstwa nie należy przy-
mować. Sztuka destylacji dla każdego zawiernąca
przeszło 100 receptów, jest do nabycia w składach lub
darmo i franko z fabryki esencji

Dr. Mellinchoff & Cie., Bückeburg.

Dr. Mellinchoffa esencje mają na składzie: w
Bytomiu: aptekarz Joh. Peterrek, Jos. Schedon
ulica Dworcowa, W. Stankiewicz, drogeria pod
lwem, ulica Krakowska 18, aptekarz W. Wagner,
M. Wolak Rynek 9/10. W Zabrze: C. Jöckel,
drogeria, M. Wolak ulica Następcy tronu 118. W
Zabrze: Franc. Kalus. W Dorocie C. Jöckel
i Karol Kruppa. W Katowicach: aptekarz H.
Glaser drogeria, W Mysłowicach: F. Sepalew-
ski drogeria, W Bismarckhütte: Max Thomas
ulica Katowicka, W Swietochłowicach: aptekarz
Stefan Kowalewski drogeria, W Słasku: apte-
karz Fritz Satt nast. J. Soma. W Król. Hucie:
Paweł Nowak, drogeria, ulica Katowicka, W Bo-
guchowie: B. Długiewicz drogeria, W Niemce-
wiczach: J. Goldstein handel towarów
kolonialnych, W Dol. Hajdukach: Jan Baston.
W Zawadzie: With. Pryse.

Maść do bliznow. skóry

„Chloro” bieli twarz i ręce w krótkim czasie czy-
sto białe. Skutecznie wypróbowany środek przeciw
niepięknym skórze, piegom, pląsom wątrobnym, żół-
tych plam, wyrzuty skórne, z dokładnym przepisem
1 mk. przy nadesłaniu 1.20 mk. franko. Trzeba za-
dać prawdziwej „Chloro” Laboratorium „Joc”,
Drezno A. 1. Do nabycia w Bytomiu w aptekach:
Alte-Apotheke, Marien-Apotheke i Kronen-Apotheke.

Paul Mandeckl, mistrz krawiecki

Mikołów, ul. Gliwicka

naprzeciw składu kolonialnego p. Nieradzika

połącza się do

wykonaniu podług miary

eleganckich ubrań dla mężczyzn.

**Wielki skład modnych i gustownych
materiały na ubrania**

jakoteż wielki wybór gotowych ubrań dla
mężczyzn, chłopców i roboczych ubrań.

Wykonanie we własnej pracowni.

Rzetelna usługa.

Tanie ceny.

Nieprześcigniony jest

Persil

gwarantowany
nieszkodliwy
bez chlorku
bez tarcia

zupełnie
bezpieczny
bezdeski do prania
bez szkodliwych

najmodniejszy środek do prania stosowny do każdej metody prania

Henkel & Spt. Düsseldorf

do nabycia po wszystkich składach drogerijnych i kolonialnych.

Th. Cieplik, Bytom

Harmoniki w każdej cenie. Lajerki, trąby, fo-
nografy i gramofony, płyty odgło-
sowe i walce, cytry, gitary, mandoliny, bębni, in-
strumenta dęte, miedziowe i drewniane.

200 harmonii

od 50 do 1500 marek na składzie,

przez co jestem w stanie nawet najwybredniejszym
wymaganiom pod każdym względem zadość uczynić.

Najdogodniejsze warunki odpłaty, umiarkowane ceny.

Każdy się może przekonać, że moje harmonia są
najlepsze i najtańsze.

Harmonista, Liebmanista

aparaty po 25 do 40 marek,

za pomocą którego każdy zaraz na 4 głosy bez nauki
wszystkie kościelne i światowe pieśni grać może.
Specjalne cenniki od harmonium, harmoników, gra-
mofonów, płyt innych instrumentów darmo i oplatnie.

Th. Cieplik - Bytom G.-S.

ulica Dworcowa 33.

Udowodniono największy dom muzyczny na G. Śląsku

Warsztat reparacyjny

wszelkich instrumentów muzycznych.

Chorzy mężczyźni

niech zarządzają darmo i franko pożytych proszp. nr. 141 od
Nerveny Sanatorium „Silvana” Genf (Schweiz)

Tanie czeskie pierze.

1 funt szarych, dobrych
dartych 1 mk., pryma pół-
białych 1.30 mk., białych
puchowatych 1.70, 1.90.
Śnieżnobiałych najlepsz.
2.70, 3.40, 1 funt śnieżno
białych puchow. niedart.
2.90, 2.30. Pierze cesarskie
2.50, 3 mk. Wysyłka wol-
na od cła za zaliczką od 10 funtów pocz. franko.
Wymiana dozwolona. Za niestosowne pieniądze
z powrotem. Dokładna broszura darmo.

S. Benisch, Deschenitz No. 929, Böhmerwald.

Bank Ludowy w Koźlu

ul. Koszarowa 33

przyjmuje wkładki oszczędności, zaczawszy od
1 marki, w każdej wysokości, płacąc od nich:

4 % za wypowiedzeniem ćwierćrocznym,

3 1/2 % za wypowiedzeniem miesięcznym,

3 % za wypowiedzeniem trydniowym;

udziela pożyczek na weksle
po 5 %.

Kto chce otrzymać pożyczkę, musi wstąpić do
Banku jako członek.

Bank otwarty codziennie z wyjątkiem niedziel
i świąt: godziny kasowe od 8—12 przed poł.
i od 2—4 po południu.

Ewangelia na niedzielę XXII po Zielonych Świątkach

u św. Mateusza w rozdz. XXII, wiersz 15—21.

W on czas odszedłszy Faryzeusowie, radzili się, jakoby Jezusa podchwycili w mowie. I posłali Mu Ucznię swoje z Herodyany, mówiąc: Nauczycielu, wiemy, że prawdę kochasz, i drogi Bożej w prawdzie nauczasz, a nie dbasz na nikogo. Ibowiem nie oglądasz się na osobę ludzką: powiedzże nam tedy, co się zda, godzili się czynsz dawać Cesarzowi, czyli nie? A Jezus poznawszy złość ich, rzekł: Czemu mnie kusicie, obłudnicy? Pokażcie mi monetę czynszową. A oni mu przynieśli denar. I rzekł im Jezus: Czyj jest ten obraz i napis? Rzekli mu: Cesarzski. Tedy powiedział im: Więc oddawajcie Cesarzowi, co jest Cesarzkiego, a Bogu, co jest Boskiego.

LEKCJA (św. Paweł I, 6—11).

Bracia! mając ufność, iż który z was począł dobrać sprawę, wykona aż do dnia Chrystusa Jezusa. Jakoż jest słuszną, abym za to rozumiał o was wszystkich, dla tego, iż was mam w sercu i w więzieniu mojem i w obronie, i w utwierdzeniu Ewangelii, że wy wszyscy towarzysze jesteście wesela mego. Albowiem świadkiem mi jest Bóg, jako pragne was wszystkich we wnętrznościach Jezusa Chrystusa. I oto proszę, aby miłość wasza więcej a więcej obfitowała w umiejętności i we wszelakiem zrozumieniu, abyście doświadczyli, co jest pożyteczniejszego, żebyście byli szczerzy i bez obrażenia na dzień Chrystusa, ku sławie i chwale Bożej.

ŚMIERĆ.

LEGENDA MAZURSKA.

Od kiedy Najwyższemu Stwórcy zakrawiło się serce do ludzi za ów grzech ich pierworodny, zaraz zesłał na ziemię śmierć.

Niemna chyba takiego na świecie, coby nie wiedział, jak ona wygląda; każdemu przykro przyszła i kosa swoją kogoś z ulubionych podcięła.

Nie każdemu może wiadomo, skąd ona się wzięła, i kogo to z czeladzi swojej Najwyższy Pan wybrał i na takie pohańbienie wielkie zesłał.

Otóż tedy, kiedy Pan Bóg zwołał wszystkich swoich aniołów, ażeby ich zlustrować, była jedna między nimi panienka, śliczności nad ślicznościami. A kiedy Najwyższy Pan zwoływał wszystkich, ona właśnie długie swoje włosy czesała, przeglądając się w kropelach rosy, co u jednej chmurki przed tronem Bożym zawisła.

Kiedy usłyszała owa śliczności anioł panienka Boskle wołanie, rzekła sobie:

— Nie pójdę przecie z nieczesany włos; niechaj poczekają!

A powiedzieć trzeba, że każdemu Pan Bóg dał czas, żeby się jako przystało ochłodził, jeno ona zabawiła się, aż się jej włosy roztrzępały, i nie mogła na zawołanie Boże stanąć.

Ale Pan Najwyższy, jakby nic o niej nie wiedział, wszystkim innym aniołom swoją wolę objaśnił i po świecie ich rozesłał. Na ostatku woła ową śliczności anielicę.

Ze to Pan Bóg nie lubi się długo nad niczem zająć, nie zdążyła więc ona włosów jeszcze zapleść, jeno jak stała, z grzebieniem w ręku i rozpuszczonymi włosami przyłeciła, ale w sercu nie była spokojna i złość a żal miała okrutną. Pan Bóg jeno spojrzał, wszystko do głębiny przeniknął. Nie pytał więc o nic, jeno rzekł:

— Polecisz mi w świat, na ziemię, i wielkie żniwo bez najmniejszego wytchnienia czynić będziesz. Śmiercią się oddaś zowiesz!

I oto naraz z jej gładkiego lica ciało odleciało, oży się zapadły, zęby w wychudzonych wargach kłapać poczęły; długie włosy zamieniały się w wielką płachtę, a grzebień w kosę się przedzierał. A jak jej Pan Bóg przykazał, poleciała i lata wciąż po szerokim świecie.

Czy włosna zielenią pola i łąki okryje, czy lato apalnym słońcem zboże pozłoci, czy mgły jesienne się powloką, czy mróz ściśnie ziemię, a śniegi ją przysypią, śmierć o nic nie pyta, macha kosą i macha!

Nieraz chciała się spocząć, gdzie zajrzy, wszędy scy przed nią drzewi zapierają; gdzie zajrzy, wszędy płacz i skargi, rozpacz straszliwa i ciche, albo i głośnie, na niebogę pomstowanie.

Owinie się tedy białą płachtą, przerzuci kosę przez ramie, zakłapie wielkimi zębami w wychudzonych wargach — i leci dalej i dalej.

Raz w mgle jesiennej włożyła się tak po świecie, a jako się przy żniwie strasznie zmachała, zapagnęła na chwilę odpocząć.

Ale gdzie? Nikt jej przyjąć nie chce.

Obaczyła wielkie cmentarzysko: ludzi moc na każdej mogile kłęczą, cisza w przestworzu, jeno płacz a westchnienia słychać od każdego grobu.

Jedna jedyna tylko mogiła nie ma nikogo. Wieniec

na niej nie leży, żadne oczy nad nią nie płaczą, żadne usta nie szepcą pacierza.

Nagle ponad cmentarzem powiał wiatr chłodny, aż ludzie kłęczący na mogiłach się wzdrgnęli.

To śmierć nad opuszczoną mogiłą tak westchnęła. Westchnęła, a owinawszy się płachtą białą, przerzuciła kosę przez ramię i poleciała dalej i dalej.

Poleciała spełniać rozkazanie Boże, ale co rok w dzień Zaduszny przylatuje na cmentarz. I wtedy jest taka chwila, jedno, jedno mgnienie oka, że nikt na całym świecie nie umiera.

Śmierć płacze wtedy na opuszczonej mogile.

Z. Morawska.

Jak podwładni spełniają rozporządzenia władcy.

Bajka.

Syn nieba niech imię jego przeżyje wszechświat. Władca Li-O-A stał w oknie swego porcelanowego pałacu.

Był młody i dlatego dobry. Wśród rozkoszy i blasku nie przestawał troszczyć się o biednych i nieszczęśliwych.

Padał deszcz ulewny. Płakało niebo, z niemi drzewa i kwiaty.

Śmutek ścisnął serce monarsze, więc wykrzyknął:

— Biedni ci, co nie mają kapeluszy nawet w taki ulewny deszcz.

I odwracając się do szanbelana, rzekł:

— Chcę wiedzieć, ilu takich nieszczęśliwych znajduje się w mym Pekinie?

— Światło słońca! — odpowiedział padając na kolana i schylając głowę Tzung-Hi-Tzang — czyż jest cokolwiek niemożliwego dla cesarza cesarzów. Jeszcze przed zachodem słońca będziesz wiedział ojcze zory, to, co chcesz!

Władca uśmiechnął się łaskawie, a Tzung-Hi-Tzang pobiegł tak szybko, jak tylko mógł, do pierwszego ministra San-Czi-Sana.

Wpadł doń ledwo dysząc i z pośpiechem, nie odpoczywając i nie zdążywszy nawet oddać wszystkich honorów, należnych temu dygnitarzowi, mówił, ciężko łapiąc powietrze:

— Radość wszechświata, nasz wszechmogący pan jest w strasznym niepokoju. Niepokoją go ci, którzy chodzą w deszcz bez kapeluszy w jego mieście Pekinie, i chce on dzisiaj jeszcze wiedzieć, ilu ich jest?

— Są tacy nędznicy? — zdziwił się San Czi San — a zresztą...

I kazał wezwać do siebie, Paj Hi Wo, komendanta miasta.

— Złe wiadomości z pałacu — rzekł, gdy Paj-Hi-Wo schylił głowę na znak szacunku i uwagi — władca naszego życia zauważył nieporządku.

— Jaki? — z przestachem zawołał Paj-Hi-Wo — czyż niema pięknego cieniściego parku zakrywającego Pekin od pałacu?

— Zupełnie nie wiem, jak to się stało — odpowiedział San-Czi-San — ale jego monarszą mość strasznie niepokoją nędznicy, którzy chodzą w czasie deszczu bez kapeluszy. I chce on wiedzieć jeszcze dzisiaj ilu ich jest. Zalatw to!

— Zawołaj mi tu natychmiast tego starszego psa Huar Dzung! — wołał w chwilę potem Paj-Hi-Wo do swych podwładnych.

I gdy naczelnik policyi, błądzący ze strachu, drżący upadł mu do nóg, mandaryn obsypał go gradem przekleństw.

— Nędzniku, próżniaku, podły łapownik. Czy chcesz, żeby was wszystkich razem z tobą ćwiartowano!?

— Wyław przyczynę twego gniewu — szcękając zębami ze strachu u nóg mandaryna, belkotał Huar Dzung — żebym mógł zrozumieć łaskawe słowa, ja kiemi mnie darzysz. Gdyż w przeciwnym razie boję się, iż nie zrozumieję języka twej mądrości!

— Stary psie, któryś raczej powinien być stróżem stada świń, niż największego miasta na świecie! Samowładca Chin zwrócił uwagę, że w mieście są nieporządki! Po ulicach nawet w czasie deszczu chodzą nędznicy bez kapeluszy. Przed wieczorem jeszcze musisz mi donieść, ilu ich zostało w Pekinie!

— Wszystko będzie spełnione — odpowiedział Huar Dzung, trzy razy uderzając głową o podłogę, i w sekundę potem krzyczał już i tupał nogami na policjantów miejskich, zebranych przez ogłaszające dzwinki gongu.

— Nędznicy, których połowę powieszę jedynie po to, by resztę upiec na węglach! To wy tak pilnujecie miasta! Ludzie w deszcz chodzą po ulicy bez kapeluszy, a wy tego nie widzicie. Żeby mi za godzinę byli wyłapani ci wszyscy, którzy nie mają nawet trzcinowego kapelusza!

Policjanci pobiegli spełnić rozkaz, i przez godzinę na ulicach odbywało się istne polowanie.

— Trzymaj go; łapaj! — krzyczeli policjanci, chwytając przechodniów bez kapeluszy.

Wyciągali ich z za płotów, gdzie nieszczęśliwi chowali się, jak szczury przed kucharzem, chcącym z nich zrobić notrawkę.

I w godzinę potem bez jednej tylko minuty wszyscy mieszkańcy, nie posiadający kapeluszy, stali na dziedzińcu więzienia.

— Ilu ich jest? — spytał Huar Dzung.

— 20 871 — odpowiedzieli, klaniając się do ziemi policjanci.

— Katów! — wydał rozkaz naczelnik policyi.

I w pół godziny 20 871 Chińczyków z odrąbanymi głowami leżało w dziedzińcu więzienia.

A 20 871 głów wetkniętych na piki, roznoszono po mieście na widowisko tłumy.

Huar Dzung poszedł z raportem do Paj-Hi-Wo. Paj-Hi-Wo do San-Czi-Sana. San-Czi-San dał znać Tzung-Hi-Tzangowi.

Zapadł wieczór. Deszcz przestał padać. Lekki wietrzyk, szeleszcząc drzewami, zrzucił z nich deszcz brylantów na wonne kwiaty, błyszczące i mieniące się w promieniach zachodzącego słońca.

Cały park zdawał się składać tylko z blasku i woni, a syn nieba Li-O-A stał w oknie swego porcelanowego pałacu, napawając się widokiem tego cudnego obrazu.

Ale, młody i dobry, nawet w tej chwili nie zapomniał o nieszczęśliwych.

— Miałeś się dowiedzieć dla mnie — rzekł zwracając się do Tzung-Hi-Tzanga — ilu ludzi w Pekinie nie ma nawet kapeluszy, by zasłonić się od deszczu.

— Żądanie władcy wszechświata zostało spełnione przez jego sługi — z niskim pokłonem odrzekł Tzung-Hi-Tzang.

— Ilu ich jest? Uważaj, mów tylko prawdę!

— W całym Pekinie niema ani jednego Chińczyka, któryby nie miał kapelusza dla zasłony od deszczu. Przysięgam, że mówię najszczerzą prawdę!

I Tzung-Hi-Tzang podniósł rękę i schylił głowę na znak świętej przysięgi.

Twarz wszechwładcy rozjaśniła się radosnym uśmiechem.

— Szczęśliwe miasto! Szczęśliwy kraj! — wykrzyknął, i jakżem szczęśliwy, że pod mem panowaniem naród cieszy się takim dobrobytem.

I wszyscy w pałacu byli szczęśliwi na widok szczęścia pana.

A San Czi San, Paj Hi Wo, i Huar Dzung dostali po orderze złotego smoka za ojcowską opiekę nad narodem.

W. Doroszewicz.

MOJ PIERWSZY ZAJĄC

—o—

Lata moje dziecińne!... promienne sny życia! Z pośród drogich pamiątek i wspomnień ukrycia, Zwalonych ruin szczęścia, gruzów cmentarzyska, Jaką miłą otuchą woń wasza wytryska!

Oto znowu, jak żywe, i piękne i drogie, Przeszły po nich kolejno wszystkie burze srogie: One świeże, jak dawniej, i strojne we wdzięku, Jak pierwszy bukiet kwiatów z ukojanej ręki...

Tylko serce nad niemi jak sęp się kolebie: Już nie zgoni ich: wszystkie utonęły w niebie. Pomnę — ranek zimowy — świt późny i szary. Do pokoju, gdzie śpiły, wchodzi dziadek stary...

Czerstwość w licach, a w ustach piosenka wesola I humor wysmienity, od proga już woła: — „Hej, wstawać, chłopcy-wiara, czas na polowanie!

Kto nie stawia się w porę, ten w domu zostanie!” Trzech nas było. Ja byłem najgorszy myśliwy (Dziadek twierdził, że mam afekt zanadto miał tliwy

I, na widok krwi wszelkiej, sentyment kobiecy). Jednak chętnie wieszałem fuzijkę przez plecy I choć ze mnie bezpieczna drwiła nawet sroka, W animusz się stroilem, dla miłego oka.

Idziem — mroźno — śnieg skrzypi, iskrami połyska. Dziadek dwa już wyznaczył chłopcom stanowiska, Każe z miejsca nie ruszać, nie postąpić kroku, Mnie, jako pośledniego, trzyma przy swym boku.

Idziem dalej. Dziad mruczy piosenkę pod nosem, Ale milczy. Ba! mówić ma może z milokosem Wytrawny stary strzelec, co pomni tę datę, Kiedy strzelał w ostępie niedźwiedzie kudłate!

Właśnie może wspomina chwile obławnicze, Bo i piosenkę zawiesił i schmurzył oblicze... Idziem dalej... Wtem kroków o sto z zagajnika Wyszedł zając i na strzał prościutko pomyka...

Dziadek dojrzał i ręką nakazał czekanie. Już go widzę... to pomknę, to znowu przystanie, I na skokach przysiedzie, i słuchy nadstawi, Chwilę wietrzy ostrożnie i pomknę znów żwawiej.

Właśnie kiedy znów przysiadł i skoki wznosił orzednie, Dziad zakrzyknął: „pal teraz!” Strzelilem, bezwiednie. Jak to było, nie pomnę, z tą chwilą krytyczną (Dziśbym nazwał to może „suggestyą psychiczną”).

Dość, że zając dał kozła i został bez ducha. Dziadek śmiał się serdecznie: „Patrzajcie go, zucha.” Potem podniósł ofiarę, przyczepił za skok, A zebrawszy w garść nieco ciekawej posoki,

Rumlane me policzki ufarbował krwawie: Tak wracałem do domu w tryumfie i sławie. Taki był mój myśliwski łów bez wielkiej matni: Pierwszy w życiu mem zając — razem i ostatni.

J. KLIMANEK, mistrz kuśnierski, Katowice.

Założony 1897.

Róg ul. Poprzecznej i Dyrekcyjnej.

Założony 1897.

Pierwszy i największy skład futer

futra spacerowe, surdutowe, podwojne, dla panów i pań. — Ogromny wybór futrzanych mufek, kapeluszy, kołnierzy i boa.

Reparuje i przerabia w swej własnej pracowni tanio i dobrze!

Największy skład mebli i trumien

w Rynku

w narożniku przy Teatrze miejskim.

Bez konkurencji!
Odpłata dozwolona.

Paul Woitinek, Katowice,

Telefon 1245. w Rynku nr. 8/9. Telefon 1245.

Makę żytnią (Hausback), makę pszenną, cesarską (Kaiser-Auszug)

w najpiękniejszych jakościach, po cenach młynskich, jako też wszelkie gatunki krup i środków do paszy, mielony (pod gwar.) czysty makuch (Leinkuchen) i t. d. jak najtaniej u

Karl Ehrenhaus Katowice, ul. Rüppla 3.

Hugo Lipschütz,

Katowice, ul. Grundmańska 10.

Materie na suknie we wszelkich cenach.

Jedwabie na wiejskie fartuchy.

Tureckie szale na wesola.

Żiranki, welury, peszwy, wsypy, płótna i t. d.

Niedzielakami

można nazwać margarynowe specjalne marki
Rheinperle i Solo

nazwać. Wszędzie przyjmuje się ich z radością i we wszystkich kuchniach zajmują miejsce honorowe. Żadna gospodyni nie może się obejść bez nich, bo zastępują najlepsze drogie

masto

od którego co do wyglądu, aromatu i smaku ich odróżnić nie można. Przytem się wiele oszczędza

Wszędzie do nabycia.

Jedyni fabrykanci: Holländ. Margarine-Werke
Jurgens & Prinsen, G. m. b. H. Goch (Rheinland)

Baczność!

Baczność!

Sam sobie szkodzi

ten, kto chce pokryć dach, a nie przekona się o dobroci i trwałości papy na dachy

„DURESCO“.

Jest to papa niepiaskowana, gładka i giętka i posiada mniej więcej 85% zawartości szmatów. Przy odpowiednim pokryciu daje 10-15 lat gwarancji.

Jedynie zastępstwo na Mysłowice i okolice:

J. Barcikowski w Mysłowicach,

Skład żelaza i wszelkich artykułów budowlanych.

Proszę żądać próby!

8 centymetrów długi w a s

w czterech tygodniach

Pan J. H., państw. inżynier w Lipsku pisał nam: Przed mniej więcej 5 tygodniami dałem sobie przysłać puszkę, przez mego kolegę mi poleconego środka na wasy „Nowella“ Nr. II, a teraz mogę Panom donieść, że Ich „Nowella“ wprost cudowny skutek na mój porost wywarła. Porost moich włosów wzrósł się podczas używania „Nowella“ z dnia na dzień, tak że po 4 tygodniach 8 cm. długi, śliczny was dostałem. Jestem dziś zupełnie rozradowany i pozwalam z wdzięczności chętnie pismo to ogłosić. — Setki podobnych innych pism można w biurze naszym widzieć woryginalie. Jeżeli coś dla waszego wasa uczynić chcecie, to i wy użyjcie tylko jeszcze „Nowella“. W razie nieskutku zwracam pieniądze bez przeszkód. Każdą puszkę wysyłamy za zł. lub poprzedniemi nadesłaniami (i w znaczkach) do obejrzenia z gwarancyjnym listem. Cena puszek: Nr. I. mk. 2.—, Nr. II. mk. 3.—, Nr. III. mk. 5.— (Porto osobno). Wysyłka w zamkniętej paczce jedynie prawdziwa z

Kosmetische Anstalt, Luxemburg-Gare 267.

Lichtenheide'a

„Prawdziwa Ningfong-Esencja“

z marką ochronną „Świeczka“, tysiąc-krotnie doświadczony „Turyngijski środek domowy“ wysyła dla odsprzedaży za tuzin but. 380 mk. Pudełko pocztowe zawierające 26 butelek 9,50 mk. franko za zaliczką.

W. Winkelmann's Nacht, Frankfurt a. O. 25.
Części skład: Ol menth. pip. & crisp. 1 Ko. Ol lavand. rorismar. fœnic. anisi, cass. aa 0,20 Ko. aether 8 K. Kampf. 2 Ko., Spir. vini 100 Ko.

30.000

teczek papieru listowego z pięknymi kolorowymi nagłówkami i wierszykami mam na składzie i oddaję takowe 100 teczek za 5.— mk.;

dla księgarzy

i odprzedających z drugiej ręki drukuję na teceze reklamę kolorowym drukiem nawet przy najmniejszych zamówieniach bez podwyższenia ceny. Wzory wysyłam na życzenie każdemu

darmo.

Józef Lorenz, drukarnia polska

Bochum, Blücherstr. 3.

Kuba: Nareszcie są też i w Bytomiu

do nabycia! Maciek: A co takiego? Kuba: No sławne Holzela ekstrakty do samosporządzania likierów itd. Maciek: A to Ci jest co nowego? Dyć ja se już kilka butelek kupilem. Kuba: A czy też one są do prawdy tak dobre, jak to ludzie gadają? Maciek: Ja Ci padom, złonaczyłem sobie konjaku, rumu i jeszcze kilka likierów, takich jeszcze nie piłem. A przytem wiele tańsze i bardzo łatwe. Kuba: No to se też raz spróbuję, a kaj można ich nabyć? Maciek: W drogeriach S. Berliner i Józef Schedon w Bytomiu.

Jeżeli Was kaszel trapi

i nie już pomagać nie chce, to kupcie sobie butelkę aptekarską Nothmann'a

Pectyl kropli kaszlowych.

Zdumiewać będziecie nad wielkim skutkiem 10 kropli podług dołączonego przepisu przyniosą wam wnet nóg. Pectyl został doświadczony przy kaszlu, bólach w piersiach, zaflegnieniu i wszystkich chorobach płucnym i oddechowym, tak samo przy kaszlu kurczawym dzieł wielokrotnie wypróbowane. Orginalna butelka 1,50 mk. Proszę swazać na nazwę „Pectyl“. Jest to najlepszy środek. — Nie bierzcie żadnych nasładownictw. — Skład i wysyłka: Królewska Huta: Apteka pod orłem, ul. Cesarzowa 1. Bytom: Krol. przyw. Stara Apteka, B. Seidler, Gliwice: Apteka pod murzynem W. Kowit. — Składnia z drzewa cyprysowego, Ben-ginat. Meathymol.

Rzeczywiście korzystne zakupno okolicznościowe

w zegarkach kieszonkowych z 2-let. gwaranc. Zegary ściennie, jańcuszki, koleczyki, pierścionki, broszki, krzyżyki, bransoletki jako też pierścionki ślubne prawdziwe złoto 333 para od 9.50 pocz. Wszelkie artykuły po bajecz. tanich cenach. Proszę zważać na ceny w oknie wystawnym. Selskie rzetelna usługa.

M. Jacobowitz, Katowice,
Dyrekcijna 6.

Wszystkich Świętych

polecam śliczne

ozdoby na groby

w bogatym wyborze.

Ludwik Domin,
Katowice, teraz ul. Poprzeczna 9.

Specyalność:

Włazanie kwiatów.
Kwitnące rośliny w garnekach.
Palmy — Aranżerya.

Skupuje stare złoto i srebro.

Poleca się do wykonania reparacji i nowych robót złotniczych.

Kurt Boehm, Bytom,

ulica Tarnogórska nr. 18. Tylny dom I. piętro.

Karola mydło do blichowania

uznany obecnie jako najidealniejszy
proszek mydlany

... Czyni pranie zabawką! ...
Szumuje wśmienie! Człści zdumiewa!o!

Funtowa paczka 25 ten.
Do nabycia w handlach kolonialn., drogeryjn. i mydła.
Jedyni fabrykanci: Karol Well & Co., Berlin N. 39

Bereits 10. u. 11. Nov. **Wiesbadener Lotterie**
Ziehung! Los 1 M.
Aus vers. f. d. ersten Tagesloos.
3 Lose 3 M., 5 Lose 5 M., 11 Lose 10 M.
Preis und Liste 30 Pfg. extra.
Werte v. 4059 Gewinne im ges. Wert v.
65500 M. 20000, 10000, 5000.
ampten **Gust. Pförde, Essen-Ruhr** und **Louis Hederich, Frankfurt-Main.** Hier zu haben Lose-Verkaufsstellen.

Pilze

Zamiast drogich zapalek

Najlepszy kieszonkowy
zapalacz „Neptun“

(Benzyna napelatony)
Zarazem lampka kieszonko-
wa, pięknie poniklowana, wy-
godnie w kamizelce nosić można
zupełnie bezpieczna.

Tylko przez uniesienie przy-
krywki zapala się natychmias
„jasny płomień“.

Przepis używania dołączony
sztuka 1.00 mk.

porto osobno.
(Na podwójny list mogą ca 8
sztuk być wysłanych).

Wielki ilustrowany katalog
wszelkich naszych towarów
wysyłamy darmo i za opłatą
portoryum.

Stahlwaren-Fabrik u. Versandhaus
E. von den Steinen & Cie.,
Wald bei Solingen 703.

Meinel & Gerold
Harmontfabrik, Klingenthal (Sa.)
Zentbar billigste u. anerkannt beste
Zeugquelle für Zupharmonikas
(2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 32, 48, 64, 96, 128, 192, 256, 384, 512, 768, 1024, 1536, 2048, 2560, 3072, 3584, 4096, 4608, 5120, 5632, 6144, 6656, 7168, 7680, 8192, 8704, 9216, 9728, 10240, 10752, 11264, 11776, 12288, 12800, 13312, 13824, 14336, 14848, 15360, 15872, 16384, 16896, 17408, 17920, 18432, 18944, 19456, 19968, 20480, 20992, 21504, 22016, 22528, 23040, 23552, 24064, 24576, 25088, 25600, 26112, 26624, 27136, 27648, 28160, 28672, 29184, 29696, 30208, 30720, 31232, 31744, 32256, 32768, 33280, 33792, 34304, 34816, 35328, 35840, 36352, 36864, 37376, 37888, 38400, 38912, 39424, 39936, 40448, 40960, 41472, 41984, 42496, 43008, 43520, 44032, 44544, 45056, 45568, 46080, 46592, 47104, 47616, 48128, 48640, 49152, 49664, 50176, 50688, 51200, 51712, 52224, 52736, 53248, 53760, 54272, 54784, 55296, 55808, 56320, 56832, 57344, 57856, 58368, 58880, 59392, 59904, 60416, 60928, 61440, 61952, 62464, 62976, 63488, 64000, 64512, 65024, 65536, 66048, 66560, 67072, 67584, 68096, 68608, 69120, 69632, 70144, 70656, 71168, 71680, 72192, 72704, 73216, 73728, 74240, 74752, 75264, 75776, 76288, 76800, 77312, 77824, 78336, 78848, 79360, 79872, 80384, 80896, 81408, 81920, 82432, 82944, 83456, 83968, 84480, 84992, 85504, 86016, 86528, 87040, 87552, 88064, 88576, 89088, 89600, 90112, 90624, 91136, 91648, 92160, 92672, 93184, 93696, 94208, 94720, 95232, 95744, 96256, 96768, 97280, 97792, 98304, 98816, 99328, 99840, 100352, 100864, 101376, 101888, 102400, 102912, 103424, 103936, 104448, 104960, 105472, 105984, 106496, 107008, 107520, 108032, 108544, 109056, 109568, 110080, 110592, 111104, 111616, 112128, 112640, 113152, 113664, 114176, 114688, 115200, 115712, 116224, 116736, 117248, 117760, 118272, 118784, 119296, 119808, 120320, 120832, 121344, 121856, 122368, 122880, 123392, 123904, 124416, 124928, 125440, 125952, 126464, 126976, 127488, 128000, 128512, 129024, 129536, 130048, 130560, 131072, 131584, 132096, 132608, 133120, 133632, 134144, 134656, 135168, 135680, 136192, 136704, 137216, 137728, 138240, 138752, 139264, 139776, 140288, 140800, 141312, 141824, 142336, 142848, 143360, 143872, 144384, 144896, 145408, 145920, 146432, 146944, 147456, 147968, 148480, 148992, 149504, 150016, 150528, 151040, 151552, 152064, 152576, 153088, 153600, 154112, 154624, 155136, 155648, 156160, 156672, 157184, 157696, 158208, 158720, 159232, 159744, 160256, 160768, 161280, 161792, 162304, 162816, 163328, 163840, 164352, 164864, 165376, 165888, 166400, 166912, 167424, 167936, 168448, 168960, 169472, 170080, 170592, 171104, 171616, 172128, 172640, 173152, 173664, 174176, 174688, 175200, 175712, 176224, 176736, 177248, 177760, 178272, 178784, 179296, 179808, 180320, 180832, 181344, 181856, 182368, 182880, 183392, 183904, 184416, 184928, 185440, 185952, 186464, 186976, 187488, 188000, 188512, 189024, 189536, 190048, 190560, 191072, 191584, 192096, 192608, 193120, 193632, 194144, 194656, 195168, 195680, 196192, 196704, 197216, 197728, 198240, 198752, 199264, 199776, 200288, 200800, 201312, 201824, 202336, 202848, 203360, 203872, 204384, 204896, 205408, 205920, 206432, 206944, 207456, 207968, 208480, 208992, 209504, 210016, 210528, 211040, 211552, 212064, 212576, 213088, 213600, 214112, 214624, 215136, 215648, 216160, 216672, 217184, 217696, 218208, 218720, 219232, 219744, 220256, 220768, 221280, 221792, 222304, 222816, 223328, 223840, 224352, 224864, 225376, 225888, 226400, 226912, 227424, 227936, 228448, 228960, 229472, 230080, 230592, 231104, 231616, 232128, 232640, 233152, 233664, 234176, 234688, 235200, 235712, 236224, 236736, 237248, 237760, 238272, 238784, 239296, 239808, 240320, 240832, 241344, 241856, 242368, 242880, 243392, 243904, 244416, 244928, 245440, 245952, 246464, 246976, 247488, 248000, 248512, 249024, 249536, 250048, 250560, 251072, 251584, 252096, 252608, 253120, 253632, 254144, 254656, 255168, 255680, 256192, 256704, 257216, 257728, 258240, 258752, 259264, 259776, 260288, 260800, 261312, 261824, 262336, 262848, 263360, 263872, 264384, 264896, 265408, 265920, 266432, 266944, 267456, 267968, 268480, 268992, 269504, 270016, 270528, 271040, 271552, 272064, 272576, 273088, 273600, 274112, 274624, 275136, 275648, 276160, 276672, 277184, 277696, 278208, 278720, 279232, 279744, 280256, 280768, 281280, 281792, 282304, 282816, 283328, 283840, 284352, 284864, 285376, 285888, 286400, 286912, 287424, 287936, 288448, 288960, 289472, 290080, 290592, 291104, 291616, 292128, 292640, 293152, 293664, 294176, 294688, 295200, 295712, 296224, 296736, 297248, 297760, 298272, 298784, 299296, 299808, 300320, 300832, 301344, 301856, 302368, 302880, 303392, 303904, 304416, 304928, 305440, 305952, 306464, 306976, 307488, 308000, 308512, 309024, 309536, 310048, 310560, 311072, 311584, 312096, 312608, 313120, 313632, 314144, 314656, 315168, 315680, 316192, 316704, 317216, 317728, 318240, 318752, 319264, 319776, 320288, 320800, 321312, 321824, 322336, 322848, 323360, 323872, 324384, 324896, 325408, 325920, 326432, 326944, 327456, 327968, 328480, 328992, 329504, 330016, 330528, 331040, 331552, 332064, 332576, 333088, 333600, 334112, 334624, 335136, 335648, 336160, 336672, 337184, 337696, 338208, 338720, 339232, 339744, 340256, 340768, 341280, 341792, 342304, 342816, 343328, 343840, 344352, 344864, 345376, 345888, 346400, 346912, 347424, 347936, 348448, 348960, 349472, 350080, 350592, 351104, 351616, 352128, 352640, 353152, 353664, 354176, 354688, 355200, 355712, 356224, 356736, 357248, 357760, 358272, 358784, 359296, 359808, 360320, 360832, 361344, 361856, 362368, 362880, 363392, 363904, 364416, 364928, 365440, 365952, 366464, 366976, 367488, 368000, 368512, 369024, 369536, 370048, 370560, 371072, 371584, 372096, 372608, 373120, 373632, 374144, 374656, 375168, 375680, 376192, 376704, 377216, 377728, 378240, 378752, 379264, 379776, 380288, 380800, 381312, 381824, 382336, 382848, 383360, 383872, 384384, 384896, 385408, 385920, 386432, 386944, 387456, 387968, 388480, 388992, 389504, 390016, 390528, 391040, 391552, 392064, 392576, 393088, 393600, 394112, 394624, 395136, 395648, 396160, 396672, 397184, 397696, 398208, 398720, 399232, 399744, 400256, 400768, 401280, 401792, 402304, 402816, 403328, 403840, 404352, 404864, 405376, 405888, 406400, 406912, 407424, 407936, 408448, 408960, 409472, 410080, 410592, 411104, 411616, 412128, 412640, 413152, 413664, 414176, 414688, 415200, 415712, 416224, 416736, 417248, 417760, 418272, 418784, 419296, 419808, 420320, 420832, 421344, 421856, 422368, 422880, 423392, 423904, 424416, 424928, 425440, 425952, 426464, 426976, 427488, 428000, 428512, 429024, 429536, 430048, 430560, 431072, 431584, 432096, 432608, 433120, 433632, 434144, 434656, 435168, 435680, 436192, 436704, 437216, 437728, 438240, 438752, 439264, 439776, 440288, 440800, 441312, 441824, 442336, 442848, 443360, 443872, 444384, 444896, 445408, 445920, 446432, 446944, 447456, 447968, 448480, 448992, 449504, 450016, 450528, 451040, 451552, 452064, 452576, 453088, 453600, 454112, 454624, 455136, 455648, 456160, 456672, 457184, 457696, 458208, 458720, 459232, 459744, 460256, 460768, 461280, 461792, 462304, 462816, 463328, 463840, 464352, 464864, 465376, 465888, 466400, 466912, 467424, 467936, 468448, 468960, 469472, 470080, 470592, 471104, 471616, 472128, 472640, 473152, 473664, 474176, 474688, 475200, 475712, 476224, 476736, 477248, 477760, 478272, 478784, 479296, 479808, 480320, 480832, 481344, 481856, 482368, 482880, 483392, 483904, 484416, 484928, 485440, 485952, 486464, 486976, 487488, 488000, 488512, 489024, 489536, 490048, 490560, 491072, 491584, 492096, 492608, 493120, 493632, 494144, 494656, 495168, 495680, 496192, 496704, 497216, 497728, 498240, 498752, 499264, 499776, 500288, 500800, 501312, 501824, 502336, 502848, 503360, 503872, 504384, 504896, 505408, 505920, 506432, 506944, 507456, 507968, 508480, 508992, 509504, 510016, 510528, 511040, 511552, 512064, 512576, 513088, 513600, 514112, 514624, 515136, 515648, 516160, 516672, 517184, 517696, 518208, 518720, 519232, 519744, 520256, 520768, 521280, 521792, 522304, 522816, 523328, 523840, 524352, 524864, 525376, 525888, 526400, 526912, 527424, 527936, 528448, 528960, 529472, 530080, 530592, 531104, 531616, 532128, 532640, 533152, 533664, 534176, 534688, 535200, 535712, 536224, 536736, 537248, 537760, 538272, 538784, 539296, 539808, 540320, 540832, 541344, 541856, 542368, 542880, 543392, 543904, 544416, 544928, 545440, 545952, 546464, 546976, 547488, 548000, 548512, 549024, 549536, 550048, 550560, 551072, 551584, 552096, 552608, 553120, 553632, 554144, 554656, 555168, 555680, 556192, 556704, 557216, 557728, 558240, 558752, 559264, 559776, 560288, 560800, 561312, 561824, 562336, 562848, 563360, 563872, 564384, 564896, 565408, 565920, 566432, 566944, 567456, 567968, 568480, 568992, 569504, 570016, 570528, 571040, 571552, 572064, 572576, 573088, 573600, 574112, 574624, 575136, 575648, 576160, 576672, 577184, 577696, 578208, 578720, 579232, 579744, 580256, 580768, 581280, 581792, 582304, 582816, 583328, 583840, 584352, 584864, 585376, 585888, 586400, 586912, 587424, 587936, 588448, 588960, 589472, 590080, 590592, 591104, 591616, 592128, 592640, 593152, 593664, 594176, 594688, 595200, 595712, 596224, 596736, 597248, 597760, 598272, 598784, 599296, 599808, 600320, 600832, 601344, 601856, 602368, 602880, 603392, 603904, 604416, 604928, 605440, 605952, 606464, 606976, 607488, 608000, 608512, 609024, 609536, 610048, 610560, 611072, 611584, 612096, 612608, 613120, 613632, 614144, 614656, 615168, 615680, 616192, 616704, 617216, 617728, 618240, 618752, 619264, 619776, 620288, 620800, 621312, 621824, 622336, 622848, 623360, 623872, 624384, 624896, 625408, 625920, 626432, 626944, 627456, 627968, 628480, 628992, 629504, 630016, 630528, 631040, 631552, 632064, 632576, 633088, 633600, 634112, 634624, 635136, 635648, 636160, 636672, 637184, 637696, 638208, 638720, 639232, 639744, 640256, 640768, 641280, 641792, 642304, 642816, 643328, 643840, 644352, 644864, 645376, 645888, 646400, 646912, 647424, 647936, 648448, 648960, 649472, 650080, 650592, 651104, 651616, 652128, 652640, 653152, 653664, 654176, 654688, 655200, 655712, 656224, 656736, 657248, 657760, 658272, 658784, 659296, 659808, 660320, 660832, 661344, 661856, 662368, 662880, 663392, 663904, 664416, 664928, 665440, 665952, 666464, 666976, 667488, 668000, 668512, 669024, 669536, 670048, 670560, 671072, 671584, 672096, 672608, 673120, 673632, 674144, 674656, 675168, 675680, 676192, 676704, 677216, 677728, 678240, 678752, 679264, 679776, 680288, 680800, 681312, 681824, 682336, 682848, 683360, 683872, 684384, 684896, 685408, 685920, 686432, 686944, 687456, 687968, 688480, 688992, 689504, 690016, 690528, 691040, 691552, 692064, 692576, 693088, 693600, 694112, 694624, 695136, 695648, 696160, 696672, 697184, 697696, 698208, 698720, 699232, 699744, 700256, 700768, 701280, 701792, 702304, 702816, 703328, 703840, 704352, 704864, 705376, 705888, 706400, 706912, 707424, 707936, 708448, 708960, 709472, 710080, 710592, 711104, 711616, 712128, 712640, 713152, 713664, 714176, 714688, 715200, 715712, 716224, 716736, 717248, 717760, 718272, 718784, 719296, 719808, 720320, 720832, 721344, 721856, 722368, 722880, 723392, 723904, 724416, 724928, 725440, 725952, 726464, 726976, 727488, 728000, 728512, 729024, 729536, 730048, 730560, 73

Sztuczne zęby
 rwanie bez bólu, plomb.
Irena Kowalik,
 Bytom, Bulwar nr. 30.

Sanatorium parkowe.
w głównym budynku dla przebiegłych chorób wewnętrznych.
(cierpienia serca, żołądka i kiszek, odzwyczajanie od alkoholu, leczenia odżywianiem i t. d.
i oddzielnie
w domu ogrodowym dla wszelkich odmian chorób nerwowych
W zakładzie kąpielowym wydaje się kąpiele żarowe światlane, parowe, elektryczne, borowinowe, węglukowe, żelazne itd. także bez opieki lekarskiej.
Bytom C.-S. Telef. 1080. Dr. Hayn, lek. na nerwy.
Prospekta darmo.

Bank ludowy w Katowicach
ulica Beaty (Beatestrasse 16)
(we własnym domu)

ndzlela pożyczek na wekale;
płaci od złożonych w nim pieniędzy:

3% za tygodniowym wypowiedzeniem.
3¹/₂% za ćwierćrocznym wypowiedzeniem,
4% za półrocznym wypowiedzeniem.

Od 1—3 włącznie oblicza się procenta za cały miesiąc, od 4—16 włącznie jeszcze za pół miesiąca. Z dalszych stron jak z Westfalli, Nadrenii i t. p. można nadsyłać oszczędności pocztą, z dołączeniem 5 fen. za odniesienie. Przyjmujemy oszczędności dzieci od 50 fen

Bank otwarty od godz. 8—12 przed poł. i od 2—4 po poł.
Telefon nr. 1012.

Największy skład śledzi solonych
także transito Bytom G.S.

Szkockie pełne śledzie becz. 32-36 mk
Szkockie „Matjes” beczka 32-36 mk
Szkockie „Medlum” beczka 34-36 mk
Szkockie „Mattfilla” beczka 36-38 mk
Szkockie „Falls” beczka od 36 mk
jako też
śledzie niemleckie 35-36 mk.

Skład towarów kolonialnych tylko dla odsprzedających.
Franciszek Zawischa, Bytom.
Kantor i ekspedycja: ul. Kościełna (Kirchstr.) 18.

Z Zaborza przeniesiony
Bank ludowy w Zabrze
ul. Cesarzewicza 85
opodal „Wilhelmshöh“
przyjmuje depozyty
dyskontuje weksle
wypożycza pieniądze
GODZINY BIUROWE:
w dni powszednie od 8—12 przed południem
od 2—4 po południu.

J. Schammel,
 Wrocław 66. Brüderstr. 19.
 Największa specjalna fabryka
 angielsk. magel do kręcenia
 D. R. G. i D. R. P. zgłoszone.
 Cenniki darmo. Odpłata dowolona.

Powabności

udziela delik., czystatwarz
różany, młodociany wy-
gląd, biała, miękka jak
aksamit skóra i olśniewa-
jąco piękna cera. Wszy-
stko to czyni jedynie
prawdziwe mydło

Steckengold - Lilienmilch
 firmy Bergmann & Co.
 Radebeul z marką ochr.
 koniową. Sztuka 50 fen

w Bytomiu A. Sollich, A.
 Wehowski, G. Stempel,
 S. Berliner, A. Wermund,
 Józ. Schedon, W. Stani-
 szewski, drog. A. Barbary,
 Kar. Franzke, Anna Wil-
 tosch, Emil Nowak Al-
 bert Mittek, A. Adamietz,
 oraz w Starej Aptecz, w
 aptecz Maryańskiej, w
 aptecz pod koroną, w
 aptecz św. Barbary i w
 aptecz „pod Aniołem”,
 w Wierku M. Fuhrmann,
 w Lipinach Maks Kowalski,
 w Laurahucie apteka św.
 Barbary,
 w Rydułtowach Glück - auf
 apteka.
 w Sieradzu ap. Maryańska,
 w Mikulczycach Heinrich
 Kalus.
 w Ułężdzie apt. p. orłem.

Szanownej publiczności Tych i okolicy
do łaskawej wiadomości, że tutejsza
kasa oszczędność. i pożyczkowa
zapisana spółka z ograniczoną poręką
=== depozyta po 4¹/₀ procentuje. ===
Depozyta przyjmuje się od 1 mk. pocz.
J. Bartnig. prezes spółki.

Telefon nr. 1195.

Kto ma zbytńie pieniãdze?

Ten nlech je w łaaci do naszej kasy
oszczãdnoœci, a otrzyma

8 %	za tygodniowym	{ wypowiedzeniem.
8 1/2 %	za kwartalnym	
4 %	za półrocznym	

Obliczamy procent od 1 i 15 ka¿dego mies.

Kto potrzebuje po¿yczkã?

Ten nlech siã do nas uda: daemy
po¿yczki na weksle za odpiatami kwar-
talnymi i zaliczki na budowle.

Bank ludowy — Volksbank

e. G. m. u. H.

w Król. Hucie, Tempelstr. 5.

Bank otwarty codziennie (tylko w dni robocze) od
godz. 8—12 przedpołud. i od 2—4 popołudni.

Śniącą bieliznę
otrzyma się przez moje nie-
doścignione maglownie ro-
dzaju wszelkiego. do pędzą-
ręką i siłą, rozmaitej wielko-
ści, najnowszą konstrukcyą, 2-let-
nią gwarancyą, chodzącą nadzwyczaj lekko i bez hałasu. —

(Na odpłatę.) — Patenty i D. R. G. M.

Seller'a fabryka maszyn, Signica nr. 121.
Premiowo, najwyżej odznacz. Na wystawie w Gliwicach
srebrny med. Zast. M. Kowats, Bytom, ul. Dworcowa

Katowice **Bank** **Mysłowice**

Tel. 1494. **Tel. 1016.**

Koehler & Janiszewski

Katowice

ul. Dyrekcyjna (Direktionsstr.) 4

wykonuje wszelkie czynności bankowe.

Wymienia wszelkie pieniądze zagraniczne.

== Przyjmuje depozyta (oszczędności) ==

2 1/2 % za natychmiast., 4 % za miesięcznem,	 4 1/2 % za kwartalnem, 5 1/2 % za półrocznem
---	---

wypowiedzeniem od dnia wpłaty począwszy.

Filia nasza w Mysłowicach przy ul.
 Peczynskiej (Plessenstr.) 22 załatwia powyższe
 czynności bankowe na tych samych **wyjątko-**
wo dogodnych warunkach

Porządnych, pilnych
formerów
do lejarni pieców i garn-
ków, przy wysokiej płacy
poszukuje natychmiast
Walterhütte A.-G.
Nikolów.
☆☆☆☆☆☆☆☆

Skład
„Sancta Manzara”
 medyc. czerwonego wina
 wzmacniającego
 po cenach oryginalnych
 u firm:
Emil Cleclor Nast.
Jan Gusy
 skład towarów kolonialnych
Michalskowie G.-S
 p. Laurabuta.

od 14—35 lat poszukuje stale
X. wrocławska szkoła ślę
Ier enr. Kupa 1188enstr 89
Miejsce natychmiast. Zapy-
tać codzienn. Prosp. darmo,

Poszukuję od 1 lub 15
listopada br.
czeladnika masarskiego
do karczm. Młody czło-
wiek, któryby także zro-
dził się obsłupiać gości
może się zgłosić pod lit.
J. L. 31 post. Radz. onkau.

Harceński. kanarki

prawdż. szczep
Selferta nade-
szły i są nasprze-
daż w Katow-
cach w oberży
„Gasthof zum

Mam do sprzedania

**długą słomę
i drobniki.**

Paweł Końdel
Rozbark,
ulica Siemianowicka.

Stern*, Alte
Dorfstrasse
Chr. Sondermann.
Ucznia
 syna uczciwych rodziców
 przyjmie do drogerji i
 handlu kolonialnego od
 1 grudnia lub 1 stycznia
Jan Kleemann,
Mikołów.

Cesarskie panorama
Bytom,
oraz ul. Piekarska nr. 9,
naprzeciw nowej poczty.
od 30-go października
do 7-go listopada
**Malownicza Szwajcarya
saska.**

**Dla każdego niezbędnie
potrzebne książki**

Prawo procesowe cywilne w Pruszech.
Podręcznik dla ludu polskiego z nauką o
sądach polubowych, zwyczajnych, proce-
duracyjnych i kupieckich z wzorami do po-
dań w niemieckim i polskim języku. Cena
75 fen.

Prawo policyjne w Pruszech. Pod-
ręcznik dla ludu polskiego z wzorami do
podań w niemieckim i polskim języku.
Cena 50 fen.

**Imiona i nazwiska wobec prawa, sądów
i urzędów jako też informacje o urządach
stanu cywilnego.** Cena 50 fen.

Powyższe książki są jasno i zrozumiale napisane
przez **Konstantego Kościńskiego**. — Zamawia-
ć można pod adresem:

„Katholik“, Bytom (Beuthen O.-S.)

Linoleum-chodniki 60 cm. szer. 1,9 mm. gr. Germania lub Rixd. jakoś mtr. 0.70 m.
Linoleum-chodniki 67 cm. szer. 1,8 mm. gr. Germania lub Rixd. jakoś mtr. 0.85 m.
Linoleum-chodniki 90 cm. szer. 1.8 mm. gr. Germania lub Rixd. jakoś mtr. 1 00 m.

Linoleum przedkładki sztuka 0.50 mk.

Dywany podrubrow., 200×300 cm. 14,00 mk.
 Sukno wosk. we wszelk kolor. 100 cm. szer. mtr 93 f.

Ochroniacz do wodociągu szt 0 06 mk.

Linoleum dywany

Hansa-jakość wzoru przechodzącego całkiem 3 mm. gr. 200×300 cm. bez skazy, sztuka 21.00 mk.

Tak długo pokł zapas starczy

≡ Hansa-linoleum ≡

przechodzący całkiem 2½ mm. gr., do wyłożenia za kw. metr. 2.00 mk.

Obejmując prawidłow. przekład. pod gwarancją!

Arthur Frankenstein,
 Telef. 131. Bytom, ul. Długa 21/25. Telef. 131.
 Dom specjalny towarów gumowych i linoleum.

Kto chce zaoszczędzone pieniądze złożyć na wyższy procent (interes), niech je zanieśie do kasy oszczędności (szparkasy) : : :

Spółka parcelacyjna w Bytomiu.

Płacimy od złożonych u nas pieniędzy:

za wypowiedzeniem tygodniowem	3	od sta
" "	ćwierćrocznem	4 " "
" "	półrocznem	4½ " "
" "	rocznem	5 " "

Biuro otwarte codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt przed południem od godz. 9-tej do 1-szej.

Spółka parcelacyjna w Bytomiu
„Parzellirungsgenossenschaft“ in Beuthen OS.
Kaiserstrasse 6 1.

A. DENIZOT właściciel szkółek
Luban — Poznań
poleca:
drzewa i krzewy owocowe i ozdobne,
drzewa na aleje, wysadki na żywopłoty itd.
Cennik ilustr. na żądanie darmo i opłatnie.
Adres na listy: Denizot — Luban (Kr. Posen)

Mk. 2.95
 kosztują tylko
 100 gr. 100 gr.
 Gloria sre-
 brne szwa-
 carskie ze-
 garki kieszonkowe z 36-go
 dzin, przeciwnagietczy-
 wermi ankrow, 1 i 3-letnią
 gwarancją wraz z posrebr-
 żaniami. Wysyła za za-
 liżką lub za poprzedn. na-
 leży. z domu towarowego
 E. Holzer, Kraków, Stradom 18/2
 Zamiana lub zwrot pien. gdy
 list. katal. darmo i franko.

Masło stołowe 10 funt
koli 8,50 mk. Na
próbę koli 1/2, ma-
sta 1/2, dobr. miodu 7,90 m.
Spitzer, Tluste G. 48
via Schlessien.

Zonatego
parobka do koni
poszukuje się od nowego
roku przy 160 mk. myta
20 cent. zborza, 86 cent.
kartofli, $\frac{1}{4}$ morgi roli do
kartofli, 12 □ metr lechów
do kapusty no rok. 1 litr
pełnego mleka codziennie
przy wolnem pomiesz.
opale i rolę ogrodową.
Dom. Ksfendslas
p. Peiskretscham.

**Sprzedamy większy zapas
gnojki koniaskiego
przy natychmiastow. odbiorze, 3 mk. za furę.
Fiedler & Glaser
w Katowicach.**